Ján Šutinski

Lastovienka malá II

Stručný životopis

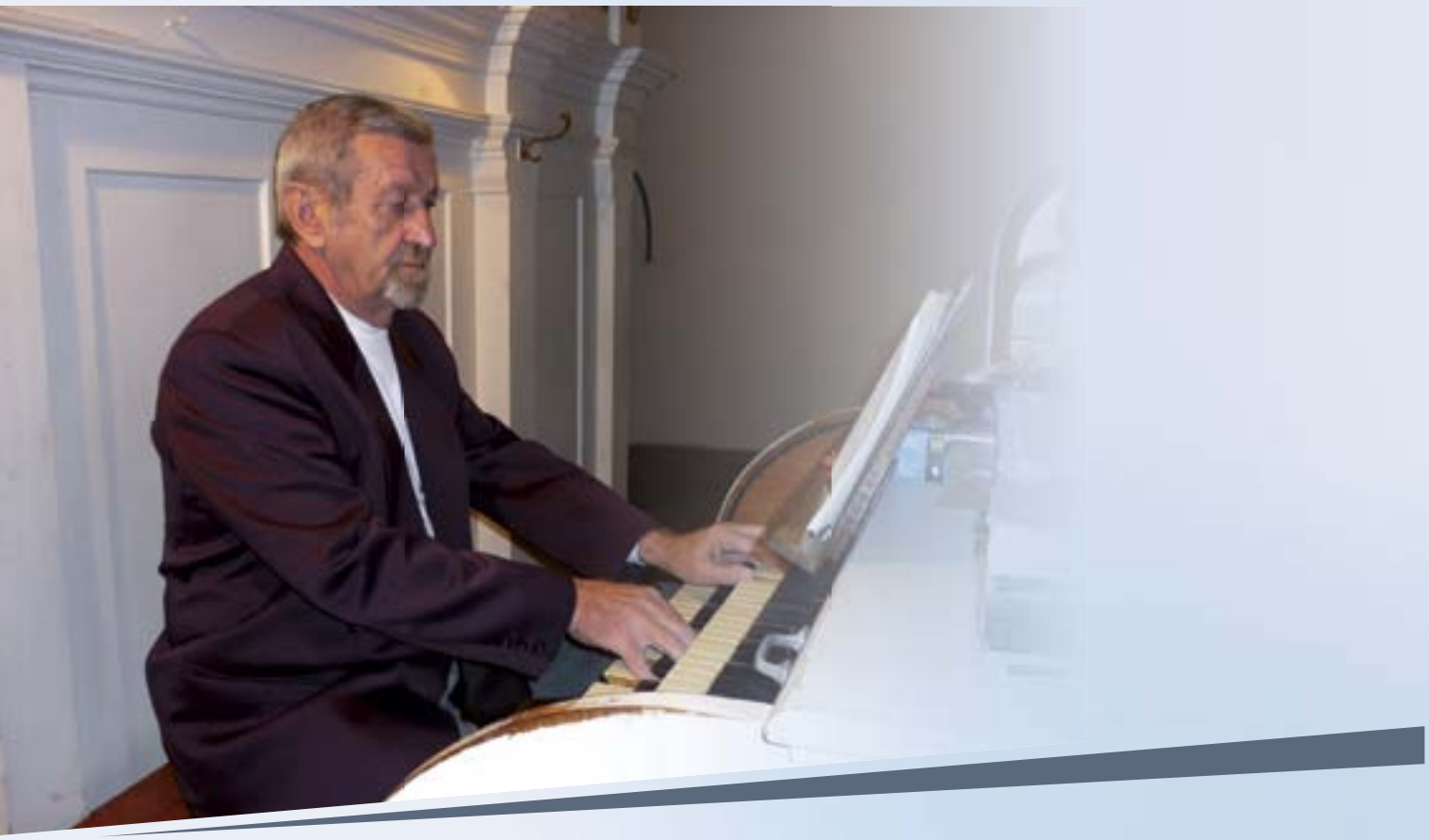

Ján Šutinski sa do slovenskej hudobnej kultúry v Maďarsku zapísal mnohonásobne: ako pedagóg, zbormajster, organista (kantor), zberateľ slovenských ľudových piesní, organizátor, zakladateľ spevokolu.

Narodil sa v slovenskom Pitvaroši v roku 1943. Jeho detstvo sprevádzal intenzívny záujem o hudbu. Základné hudobné vzdelanie získal od učteľa Bélu Steinera. Počas gymnaziálnych štúdií pokračoval aj v hre na klavíri a na lesnom rohu. Blízky vzťah k hudbe ho viedol aj k študovaniu a osvojeniu hry na organe.

Po skončení konzervatória a po získaní učiteľského diplomu v roku 1966 v Segedíne sa usadil v Békešskej Čabe. V Békešskej Čabe popri vyučovaní hudobnej výchovy na slovenskej národnostnej škole založil detský zbor. Pre druhý stupeň základnej školy a pre gymnazistov napísal aj učebnicu Hudobnej výchovy. Pre záujemcov slovenskej školy učil hru na mandolíne a založil malý mandolínový orchester. Pre ne spracoval a vydal dvoj-troj-štvorhlasné spracované slovenské dolnozemské ľudové piesne. Od roku 1992 bol riaditeľom slovenskej dvanásťročnej školy.

Od roku 1966 sa dostal do kontaktu so symfonickým orchestrom mesta, kde hral na lesnom rohu do 1992 (vystupovali v Anglicku, nemecku, v Japonsku atď.)

Založil aj amatersky zbor pre dospelých v Békešskej Čabe. Za umeleckú činnosť mesto mu udelilo vyznamenanie „Pro Urbe“.

Po založení miešaného zboru OZVENA sa stal zbormajstrom spevokolu. Blízky vzťah slovenskej ľudovej hudbe sa ukazuje v tom, že svoju skladateľskú činnosť začal s hudobnením slovenských ľudových piesní pre mandolíny a potom pre miešaný zbor. Za tým ich spracoval aj pre flautu. Časovo posledne spracoval slovenské ľudové piesne pre dychovku mesta Békešskej Čaby.

Už 13 rokov hrá ako kantor aj na maďarských aj na slovenských bohoslužbách v Békešskej Čabe.

Ján Šutinski

Lastovienka malá II

Hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní
pre flautu mandolínu, gitaru a benjo

Vydavateľ:

Budapeštiansky slovenský spevácky zbor – Ozvena

Zodpovedná vedúca:

Zuzana Hollósyová

Lektori:

Vlasta Žákaiová
Mária Žiláková
Béla Steiner

Preklad:

Eva Fábiánová, Patayová
Gregor Papuček

Vydanie zbierky podporovali:

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí
Zväz Slovákov v Maďarsku
Slovenská samospráva Budapešti
Výbor Valného zhromaždenia hlavného mesta pre rovnosť šancí, politiku zamestnania a menšiny
Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku
Celoštátna slovenská samospráva
XIII. obvod hlavného mesta Budapešť
Čabianska organizácia Slovákov - Dom slovenskej kultúry
Slovenská samospráva v Pitvaroši

Príprava na tlač, tlač:

Progresszív Nyomda Kft., Békéscsaba

Zodpovedný vedúci:

Kovács I. Zoltán

ISMN 979-0-801650-83-2
ISMN 979-0-801650-85-6

Predslov

Publikácia Lastovienka malá II. sa skladá z dvoch častí: hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre *flautu* a hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre *mandolínu*.

Hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre *flautu* som zhotovil v tom istom čase, ako viachlasné úpravy ľudových piesní pre Budapeštianský slovenský zbor Ozvena. Pre flautu som spracoval kopu slovenských ľudových piesní (väčšina z nich je slovenská ľudová pieseň z Maďarska), z ktorých tu uvedieme 33. Každá úprava pre flautu sa skladá z dvoch častí. V prvej časti úpravy je uvedená pôvodná ľudová pieseň, ktorú dokáže presvedčivo predniesť každý, ktorý sa učí hrať na flaute 2-3 roky. V druhej časti úpravy sú variácie danej ľudovej piesne. Chcel by som poznamenať, že tieto variácie sa môžu zahrať aj na inom hudobnom nástroji, napr. aj na citarách.

Hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre *mandolínu* resp. pre strunové nástroje vznikli časovo skôr. Pre mandolíny som spracoval viac ľudových piesní. Do tohto zväzku som zaradil 22 úprav slovenských ľudových piesní. Úpravy ľudových piesní sú vhodné pre komorné málopočetné zložky, kapely.Tieto viachlasné skladby znejú skvele aj na iných hudobných nástrojoch, ako na bendže a na tamburíne. Prednes dvoj - a trojhlasných diel sa dá spestriť hrou na gitare, ktorá dáva rytmus a akordový podklad. Tu som skladby zoradil podľa tónin, čo uľahčí prácu hudobníkom pri nácviku.

Želám, aby si v tejto zbierke každý hudobník našiel pre seba milé melódie a ich prednesom spôsobil veľa radosti nie len pre seba, ale očaril aj svoje obecenstvo.

autor

Előszó

A *Lastovienka malá II.* című kötet két részből áll: szlovák népdalfeldolgozások fuvolára, és szlovák népdalfeldolgozások mandolinra.

A fuvolára készített szlovák népdalfeldolgozásokat azonos időben készítettem, mint a Budapesti Szlovák Kórus Ozvena számára készült többszólamú népdalfeldolgozásokat. Fuvolára sok szlovák népdalt (többnyire magyarországi szlovák népdalokat) dolgoztam fel, ebből itt 33 feldolgozás szerepel. A fuvolára írt feldolgozások mindegyike két részből áll. Az első részben mindig az eredeti népdal szerepel, melyet a 2-3 éve fuvolázni tanulók biztonsággal, meggyőzően adhatnak elő. A második részben mindig az adott népdal variációja szerepel. Szeretném megemlíteni, hogy ezeket a variációkat más hangszereken is elő lehet adni, például citerán.

A mandolinra készített szlovák népdalfeldolgozások időben korábban születtek. Erre a hangszerre is több népdalt dolgoztam fel. Ebben a kötetben 22 szlovák népdalfeldolgozás szerepel. A többszólamú feldolgozások kisegyüttesek, csoportok előadására alkalmasak. Ezek a többszólamú feldolgozások más hangszeren is kitűnően előadhatóak, pl. bendzsón és tamburán. A két - és háromszólamú művek előadását gitár játék is színesítheti, mely ritmus és akkord kíséretet játszik. A műveket hangnemek szerint tettem sorrendbe, ami segítségül szolgálhat a gyakorlásnál.

Kívánom, hogy ebben a kötetben minden hangszeres találjon számára kedves dallamokat, melyek előadása nem csak számára jelent örömet, hanem elbűvöli saját közönségét is.

a szerző

Malí mandolinisti na letnom školení v Budapešti s vedúcou skupiny s pani Máriou Benczeovou Menczelovou

Slovenské ľudové piesne upravené pre flautu

1. Tečie voda po Maruši

Pitvarošská

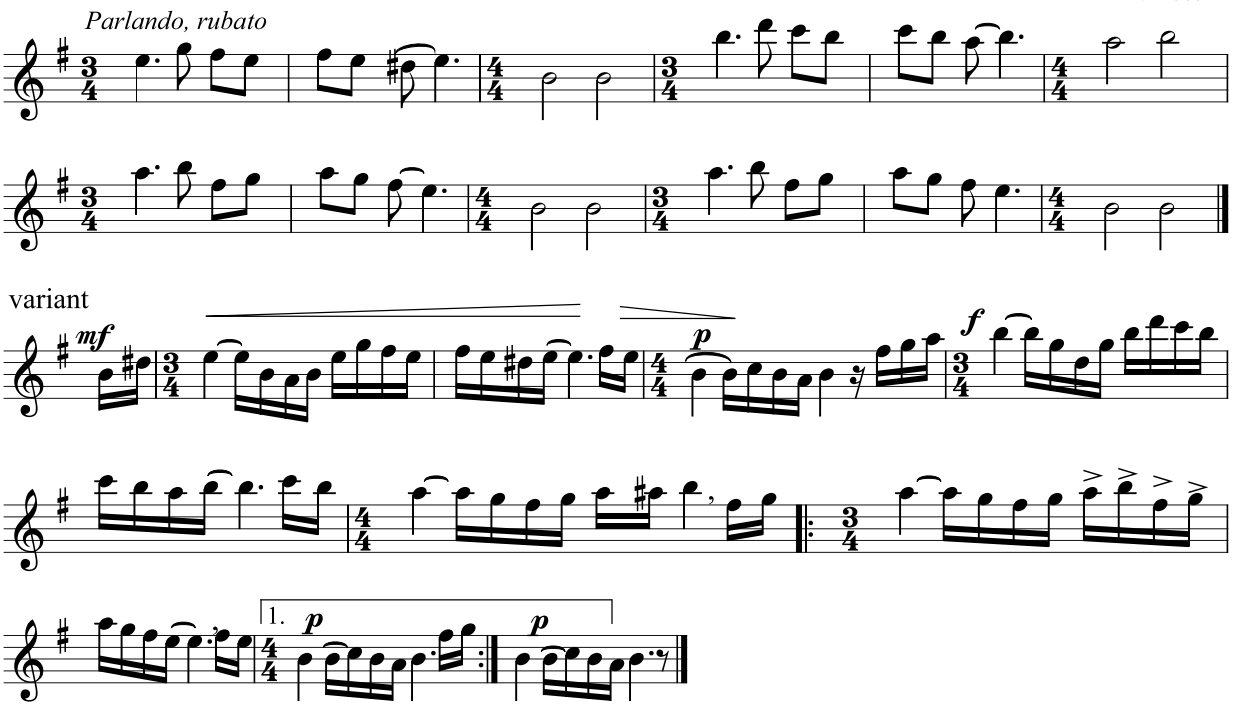

2. Anička, dušička, gď e si bola?

Ľudová

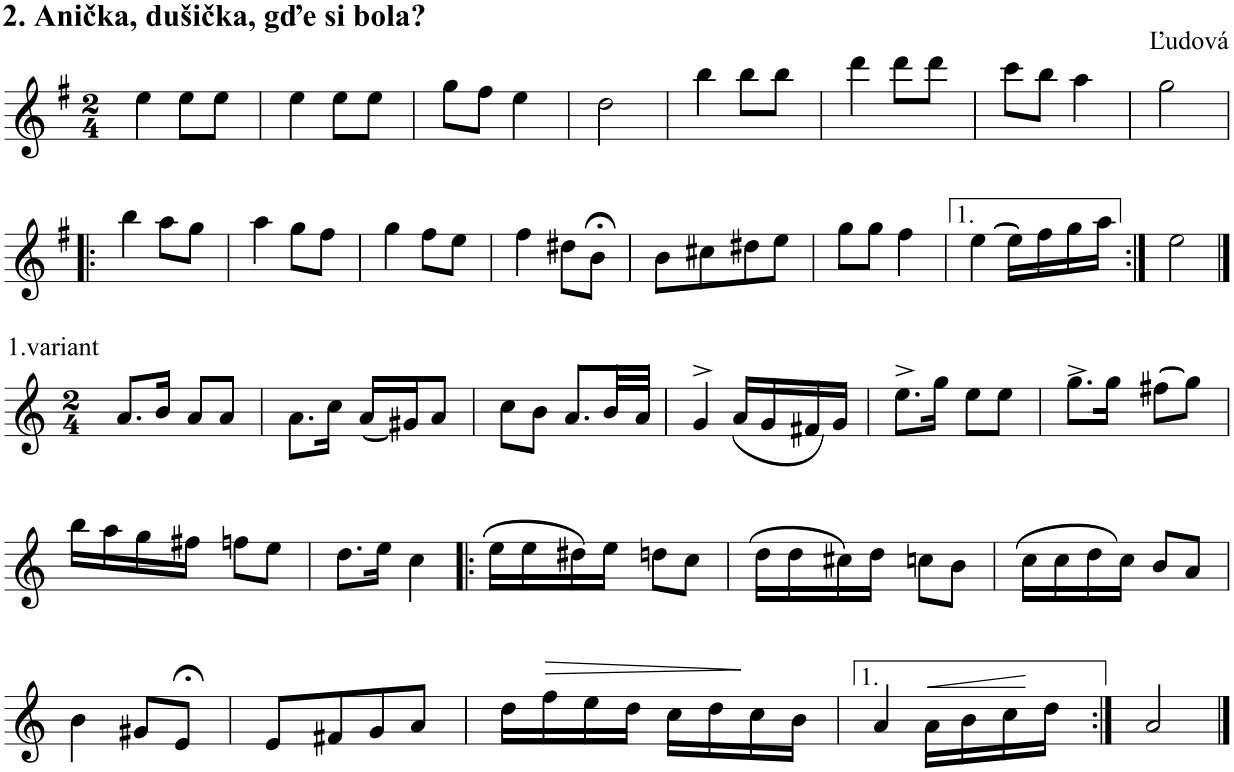

2. variant

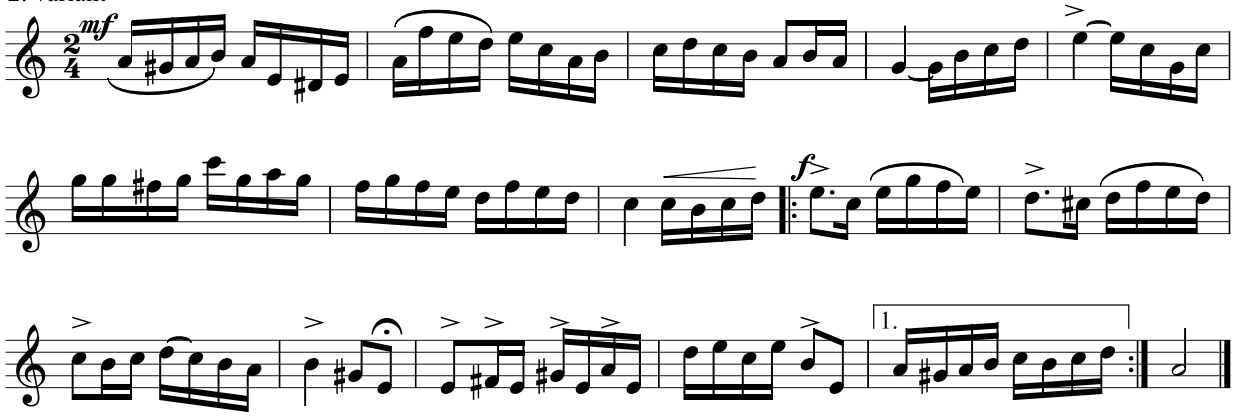

3. Ňinto takvo peknvo ďiovča

Pitvarošská

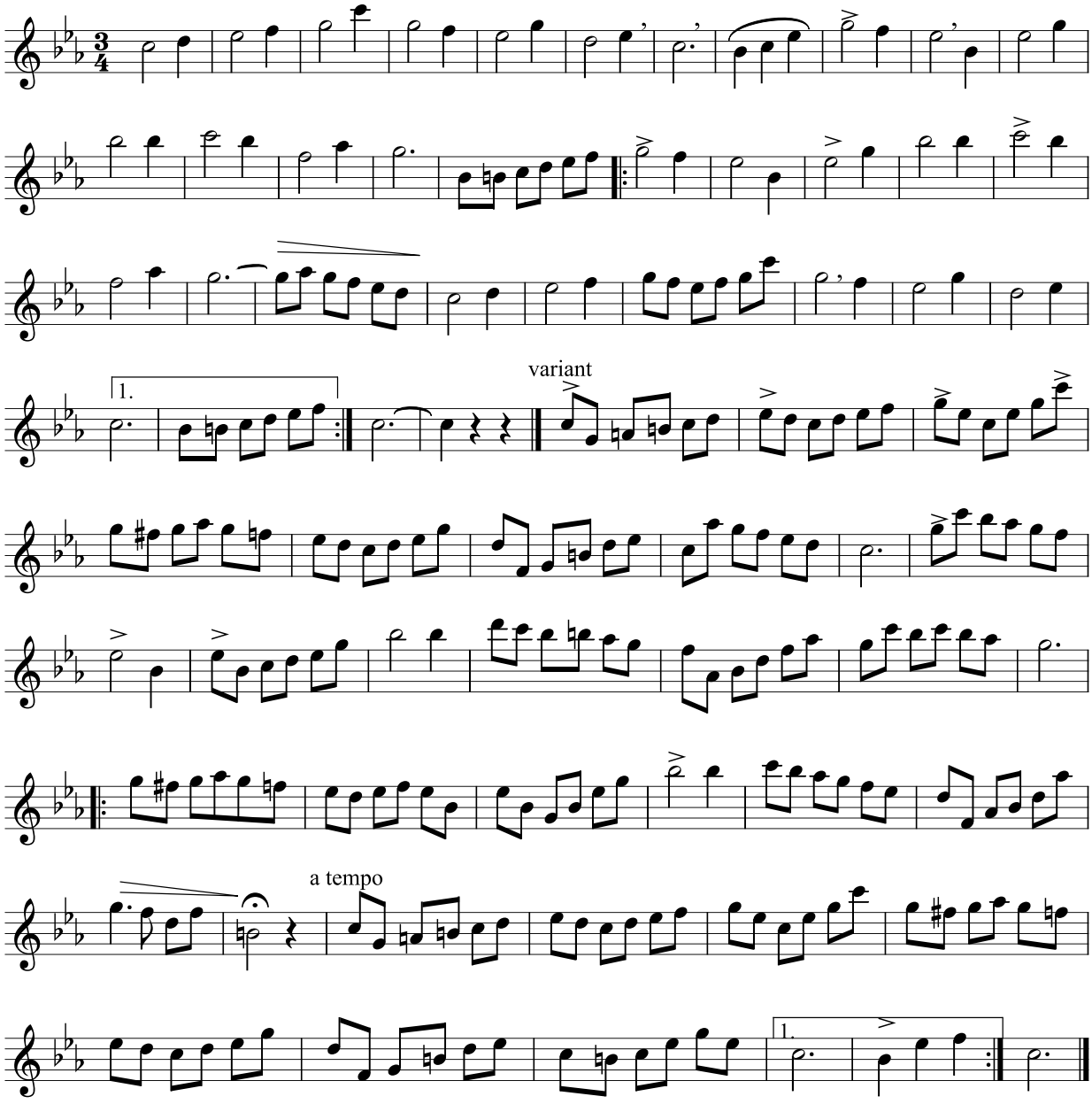

4. Prší, prší...

Ľudová

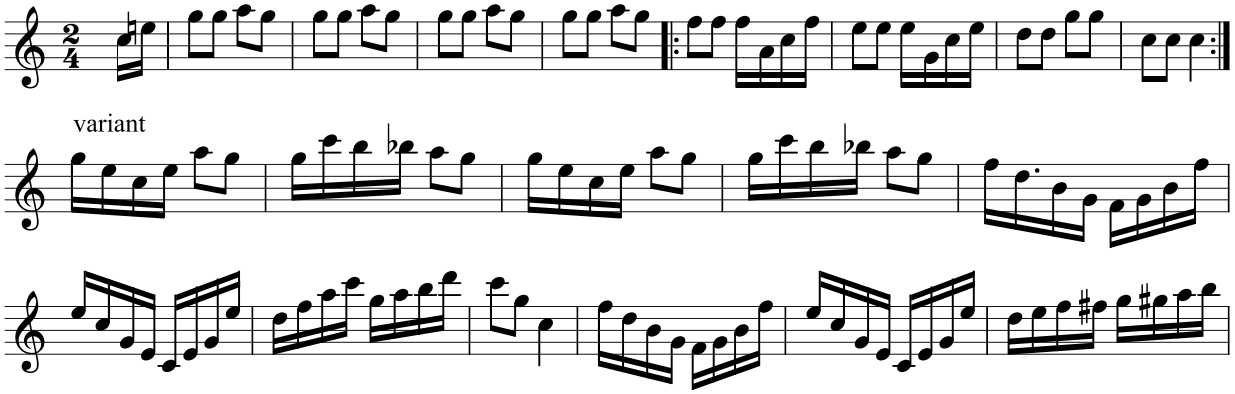

5. Roztrhol sa oblak

Komlóšska

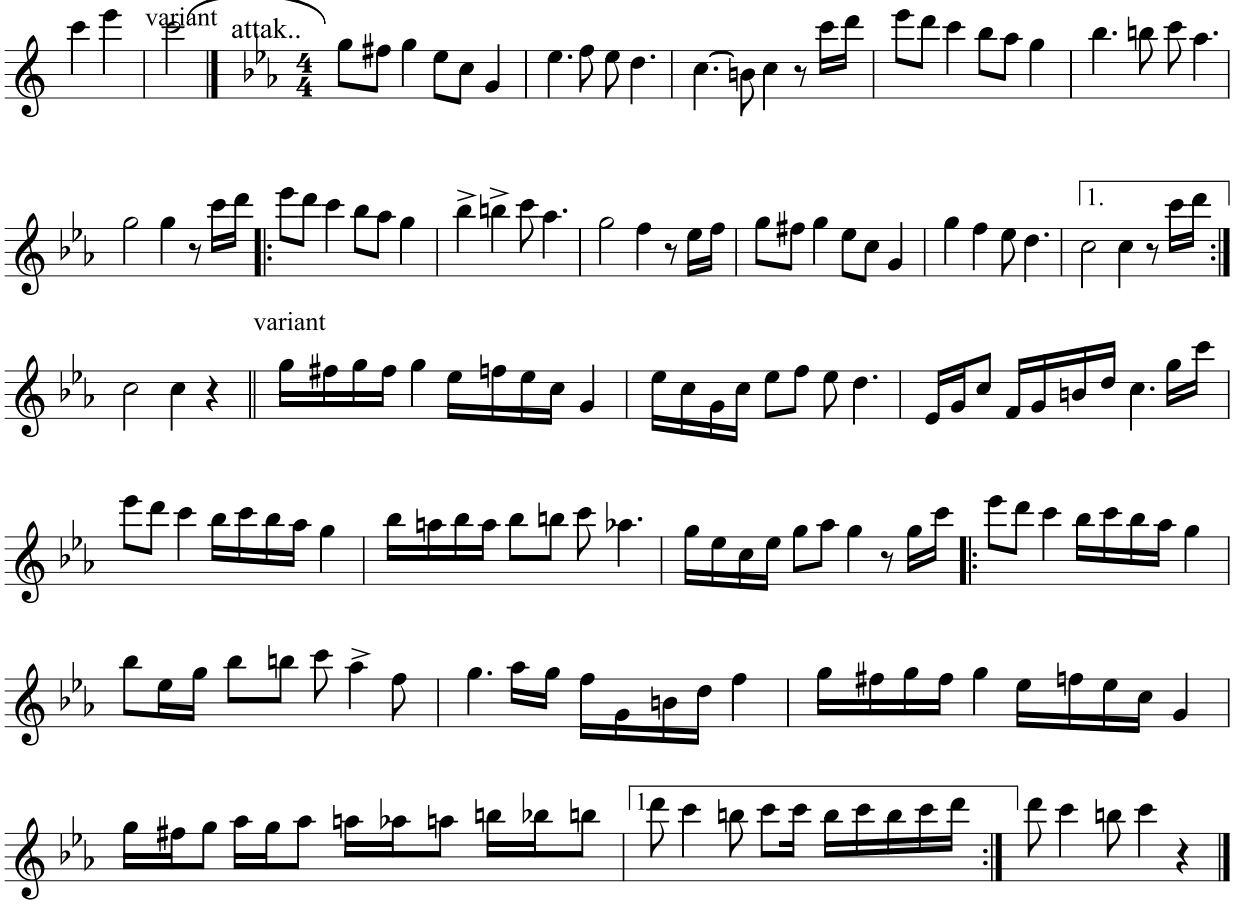

6. Zahučali hory

Ľudová

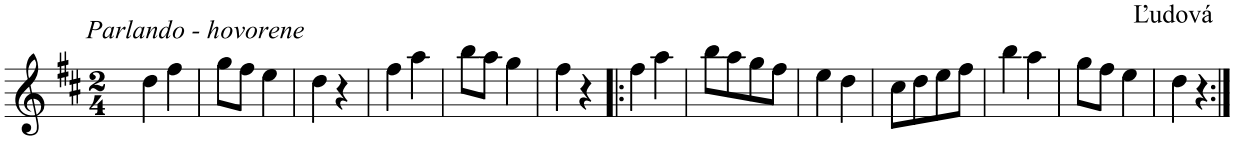

7. Krásna pasáčka

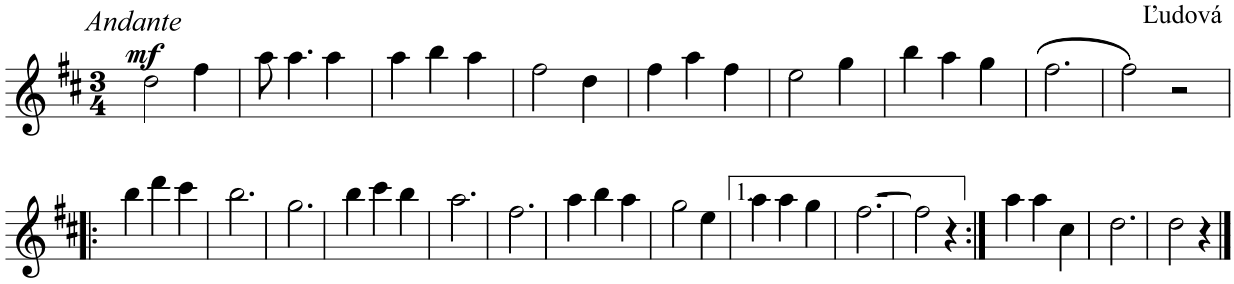

8. Prší dážď ik len sa leje

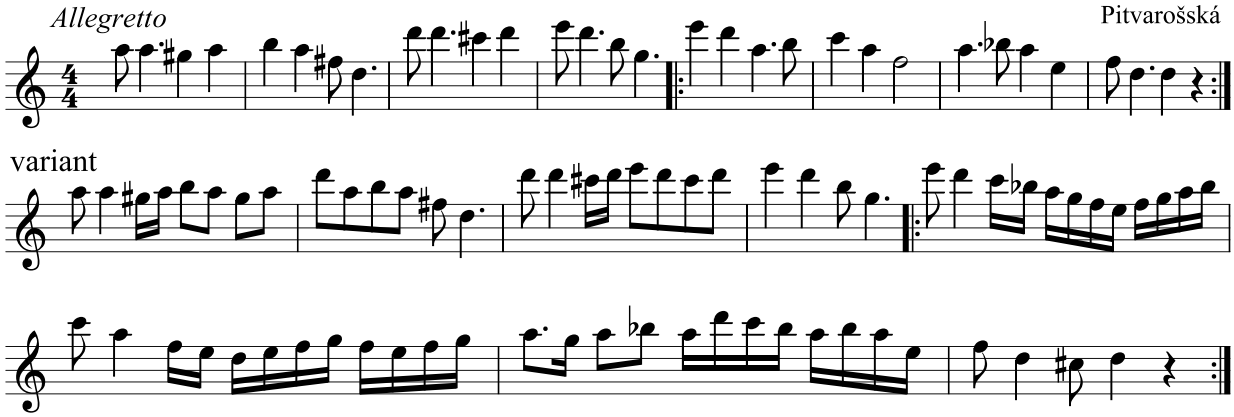

9. Zakukala kukulienka

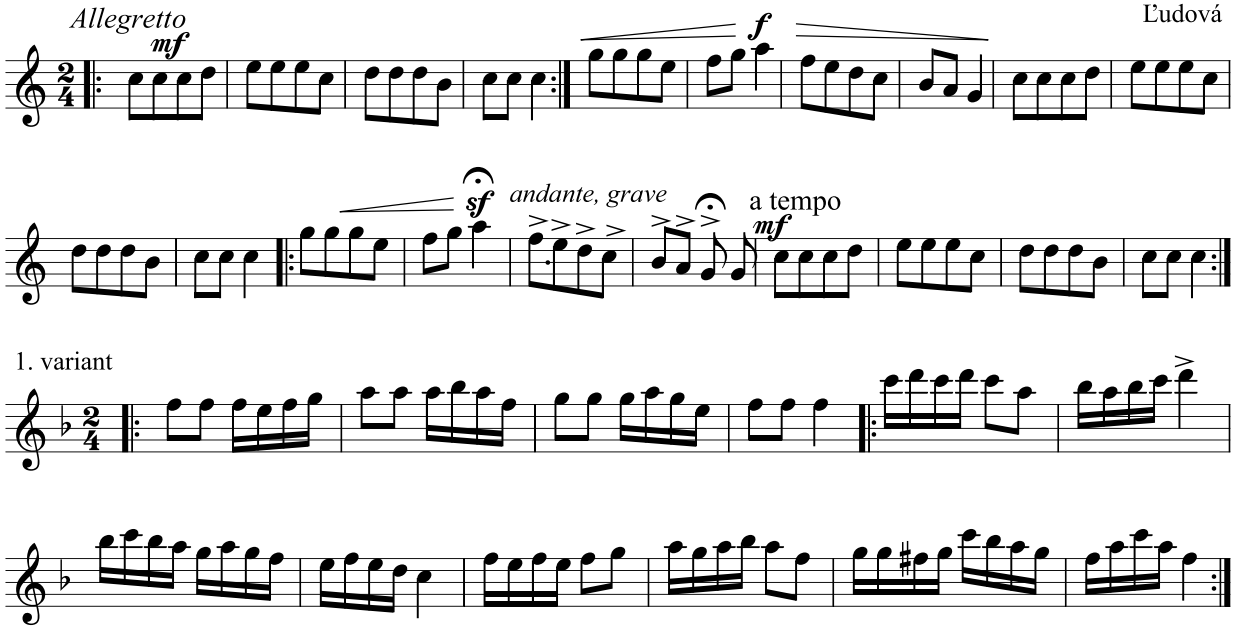

2. variant

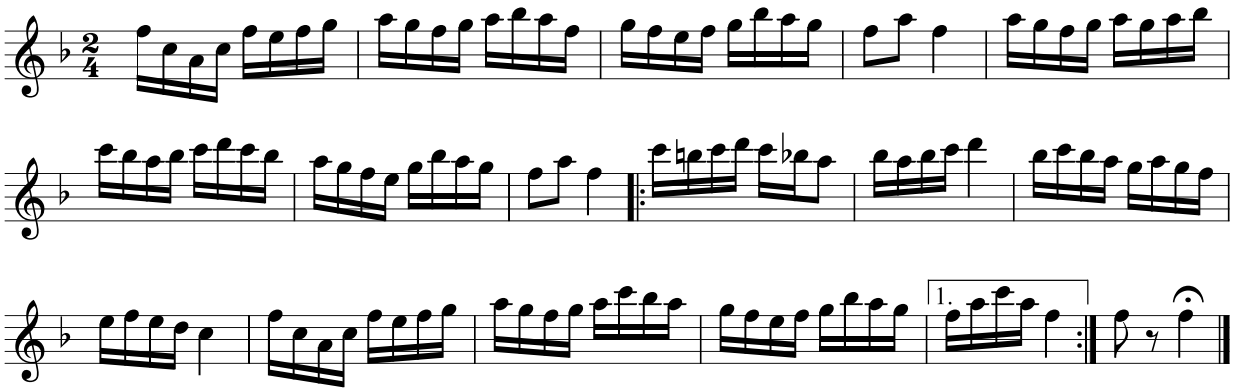

10. Ver sa pekní tí Albert'aňia

Pitvarošská

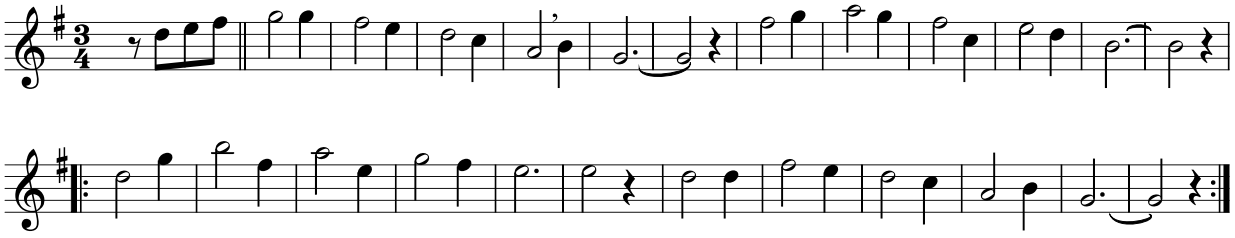

1. variant

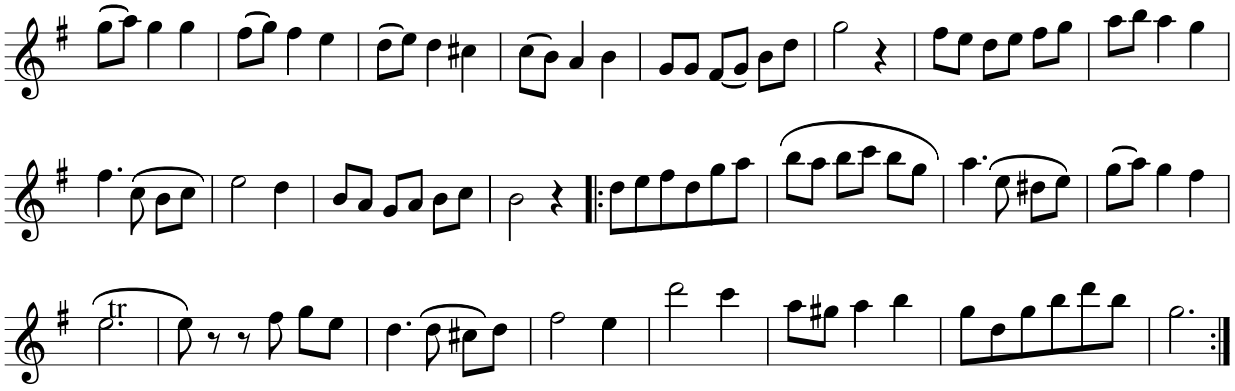

2. variant

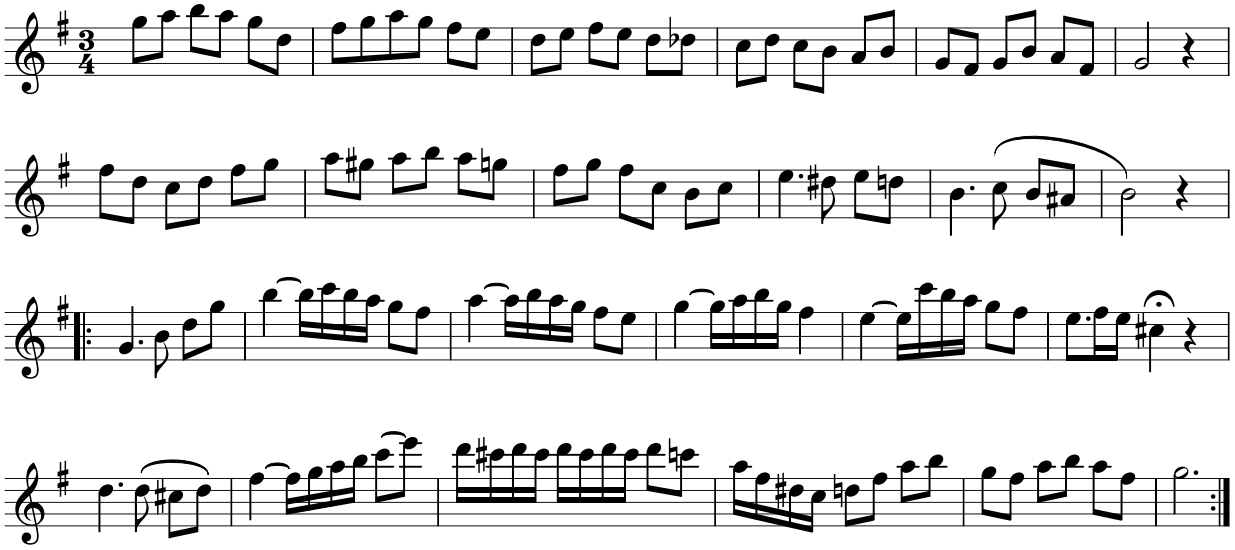

11. V záhradočke

Ľudová

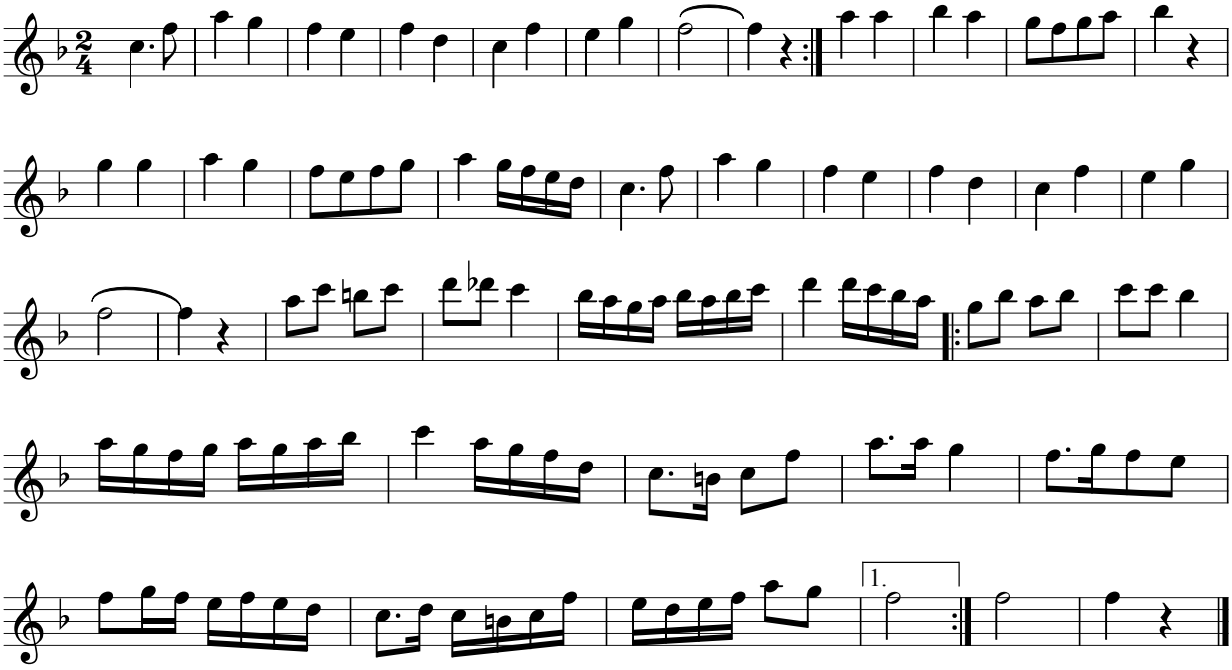

Flautistka Beáta Šutinská (dcéra autora)

12. Gď'e si bola ♩ = 50

Pitvarošská

Parlando

Variant *Legato*

Variant

13. Gď'eže iď'eš Helenko? ♩ = 100

Ľudová

var.

14. Čo si taká smutná Anička? ♩ = 100

Pitvarošská

variácia

ritard.

15. Aňička Mlynárova ♩= 135

Pitvarošská

Moderato

variácia

16. Šej, dobrí večer ♩ = 120

Pitvarošská

variácia

17.Lastovienka malá

Parlando, legato Pitvarošská

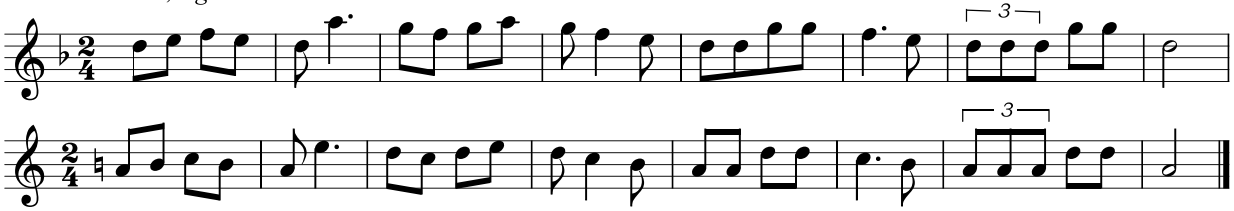

18. Janíčko, Janko ♩ = 140

Komlóšska

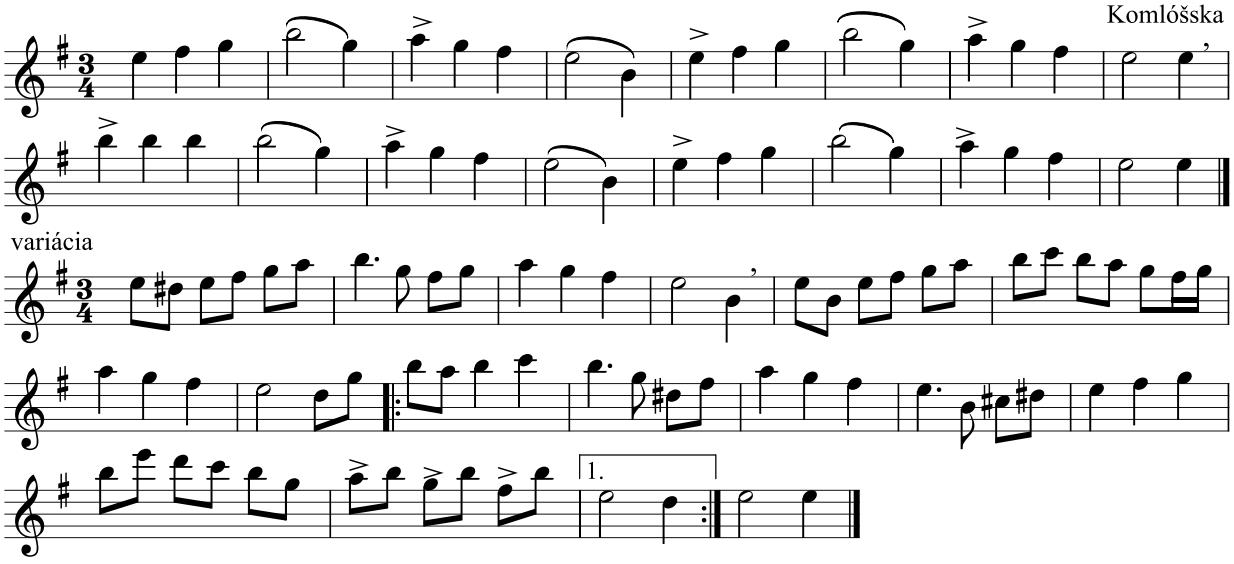

19. Majerán, majerán ♩ = 100

Pitvarošská

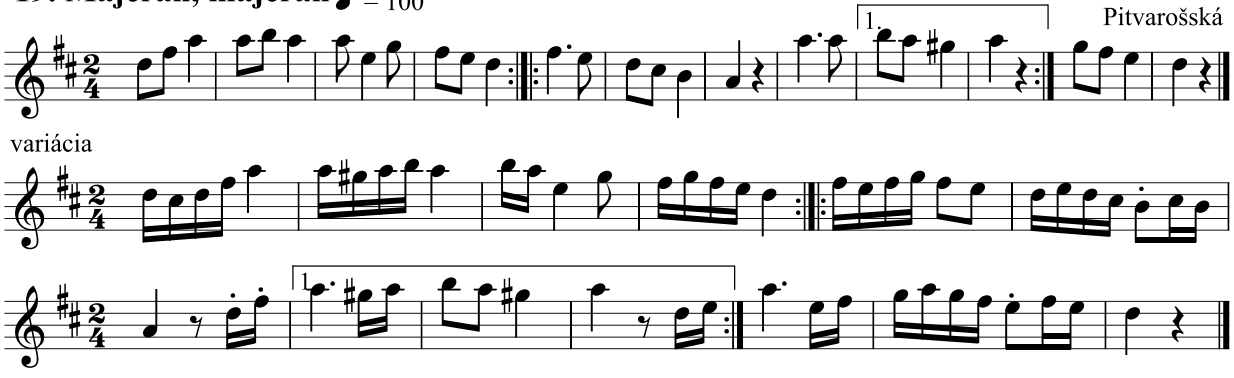

20.Už kohúti spievaju ♩ = 100

Pitvarošská

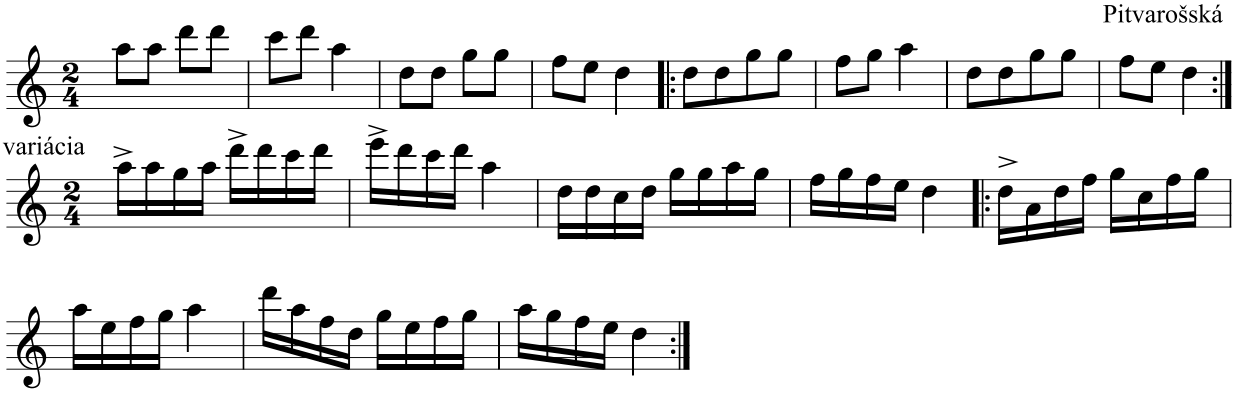

21. Neožeňím sa ja v jeseni ♩ = 90

Ľudová

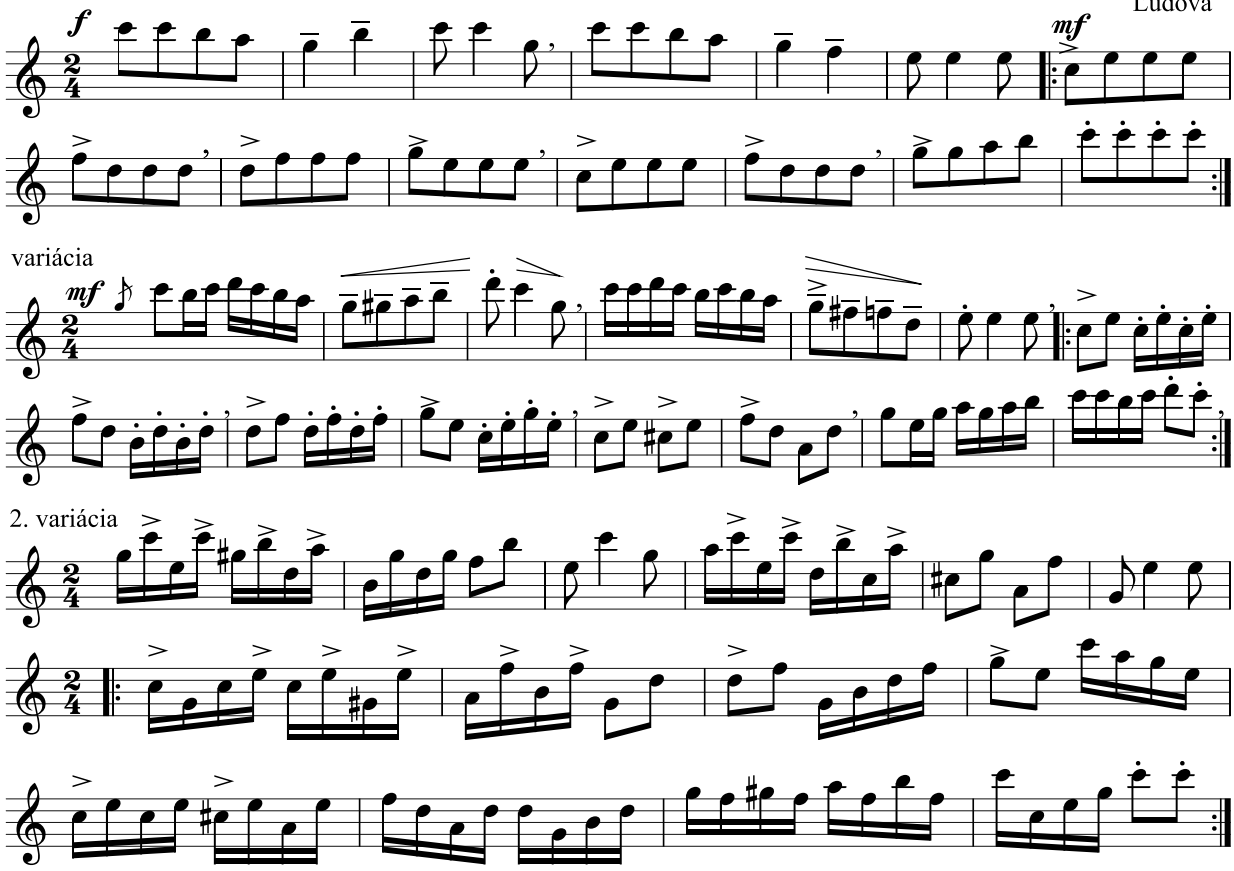

22. Ej, štrngali, brngali ♩ = 90

Pitvarošská

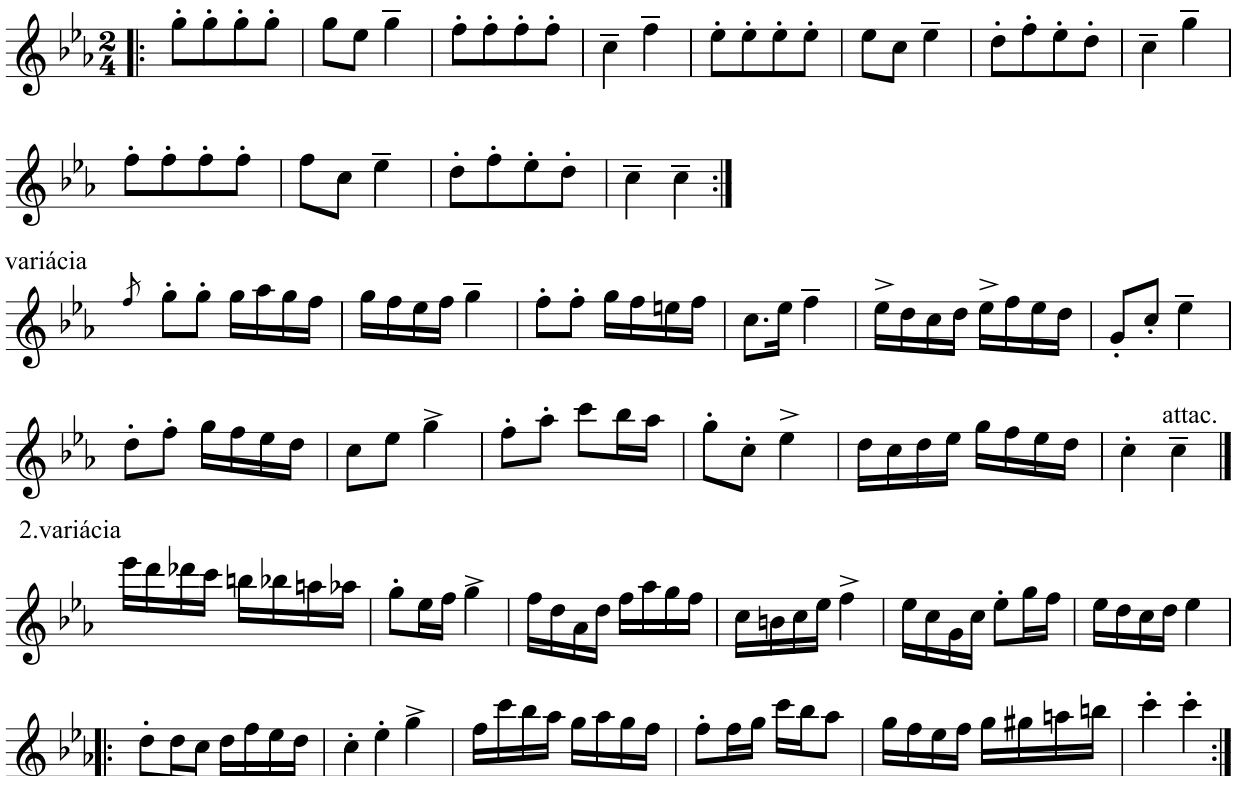

23.Červené jablčko

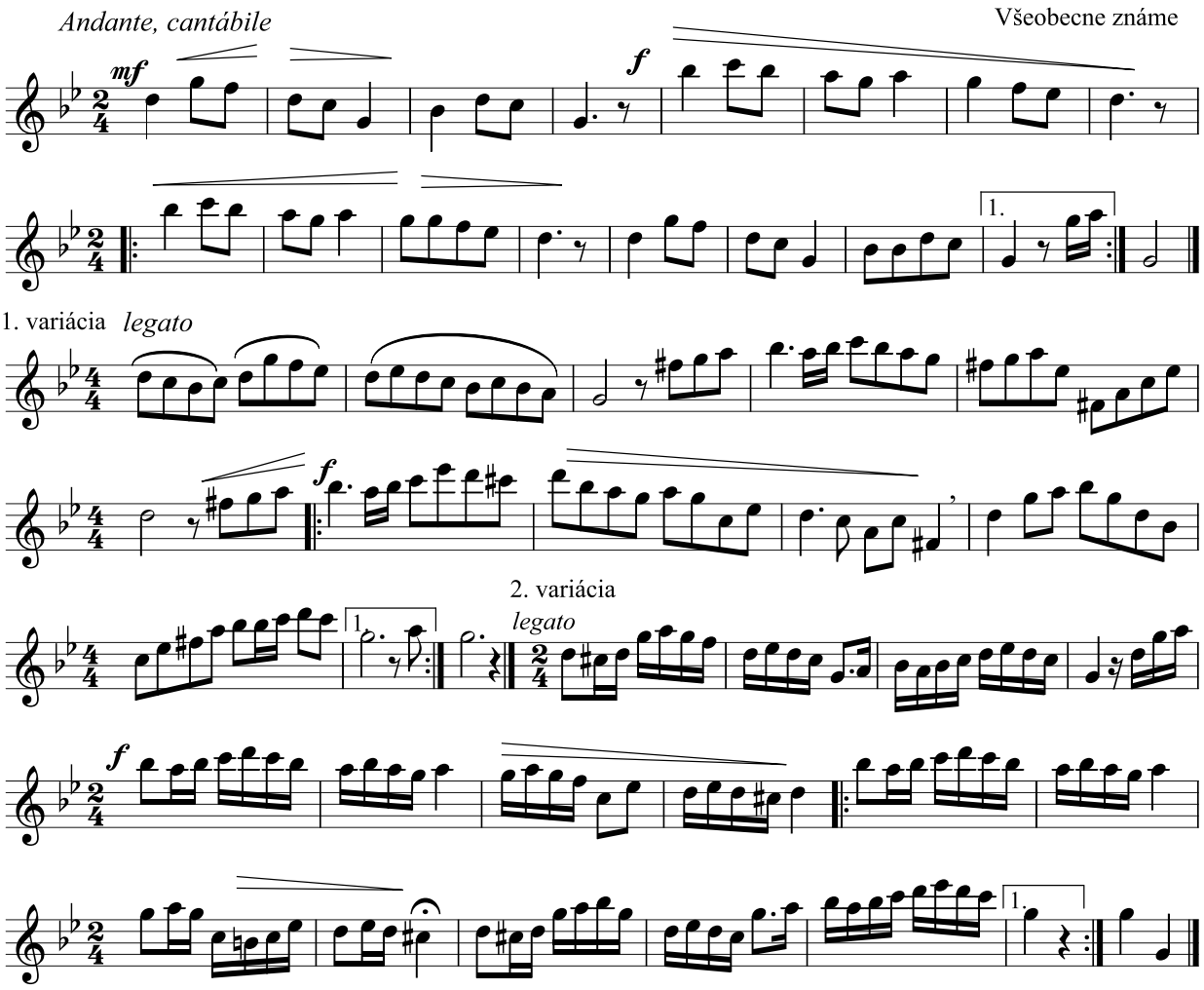

24.Milovala som ja

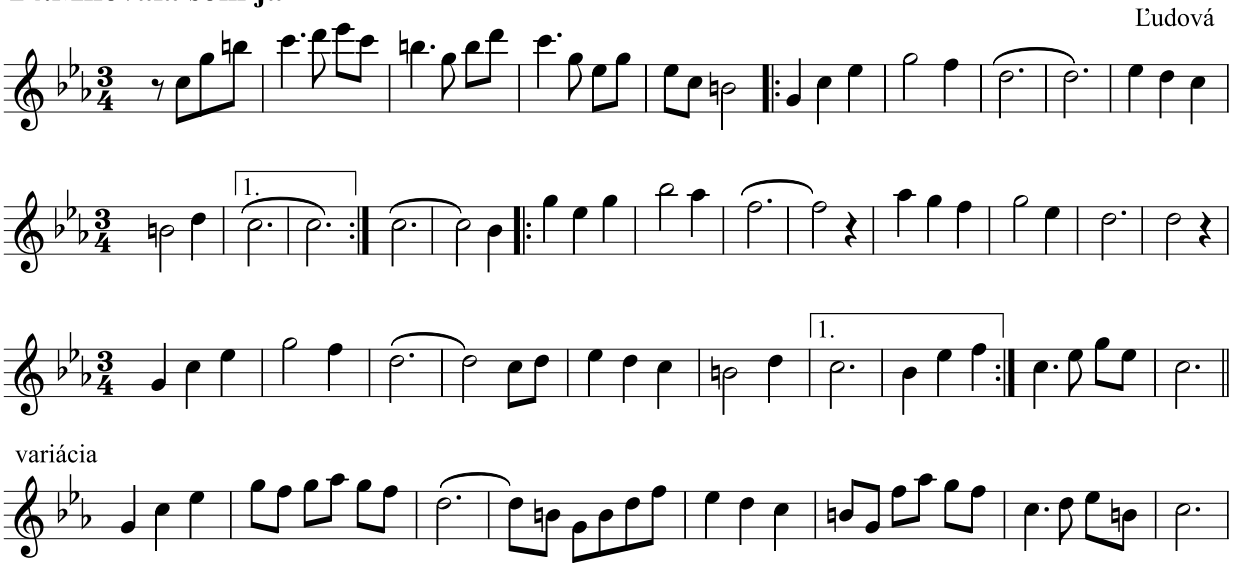

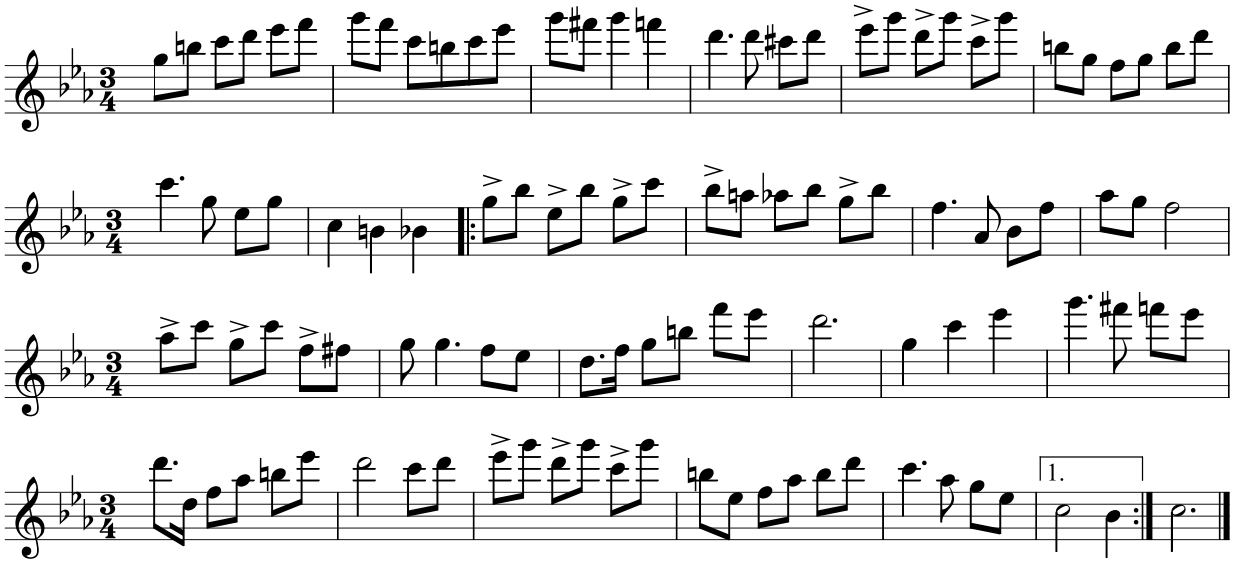

25. Ňepi Jano, ňepi vodu ♩ = 90

Ľudová

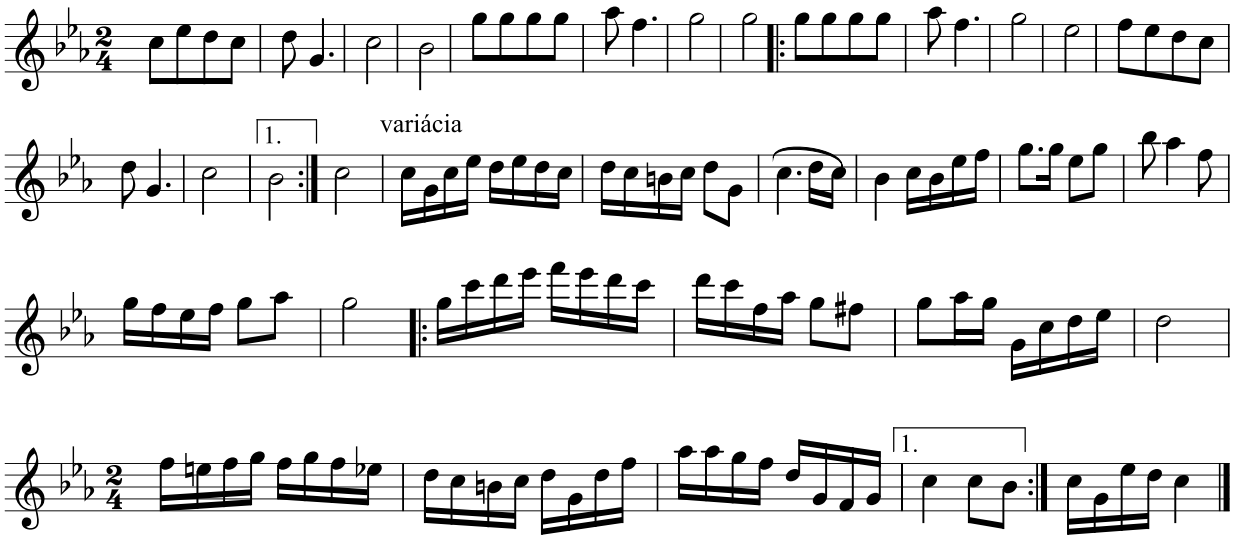

26. Jednej dcéri mamka ♩ = 120

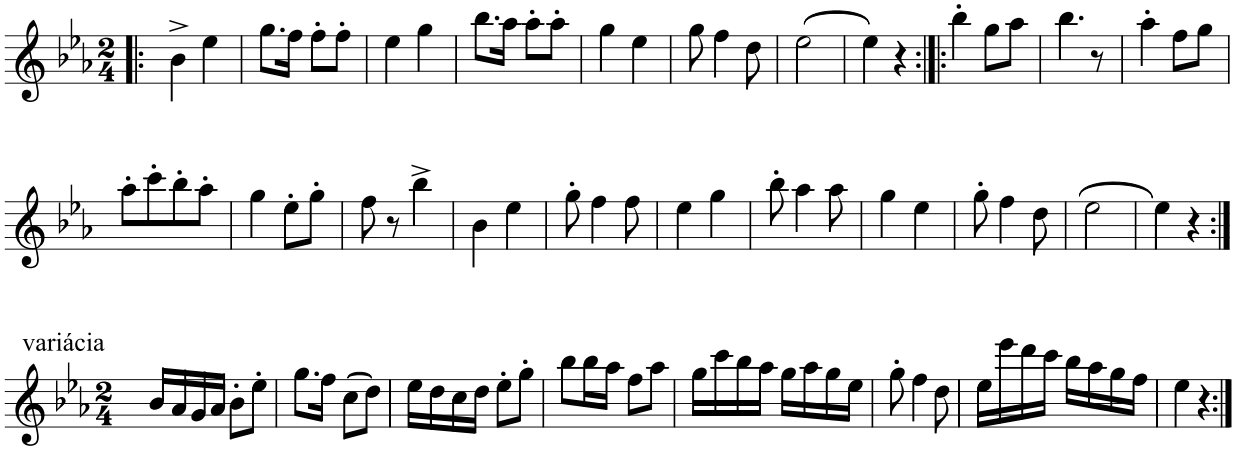

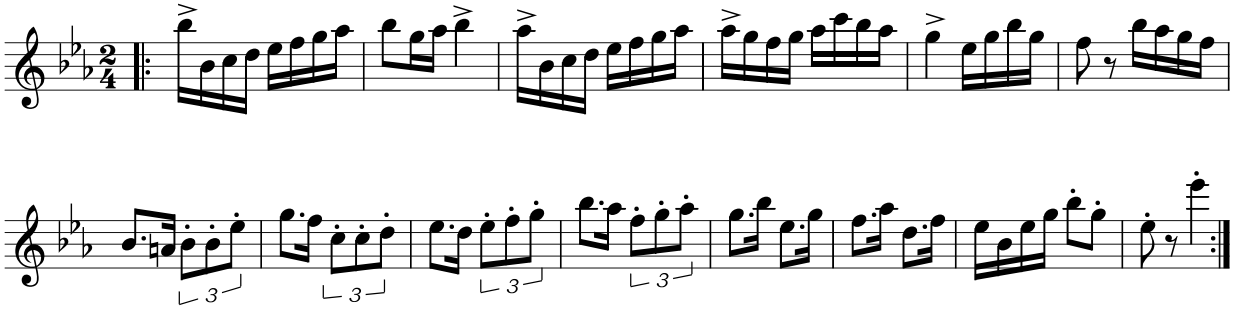

27. Ešte som sa ňeožeňil ♩=120

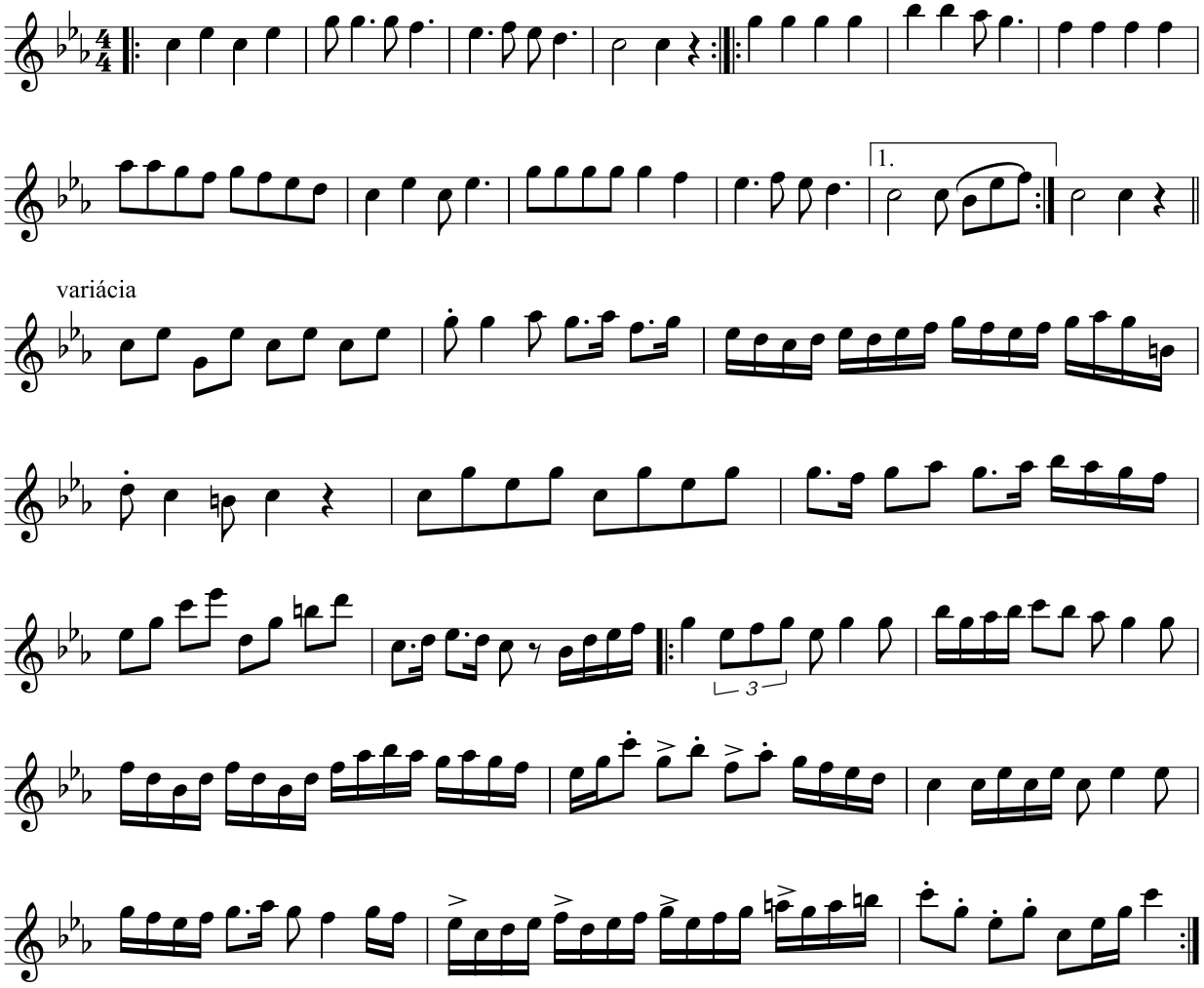

28. Zahučali hory

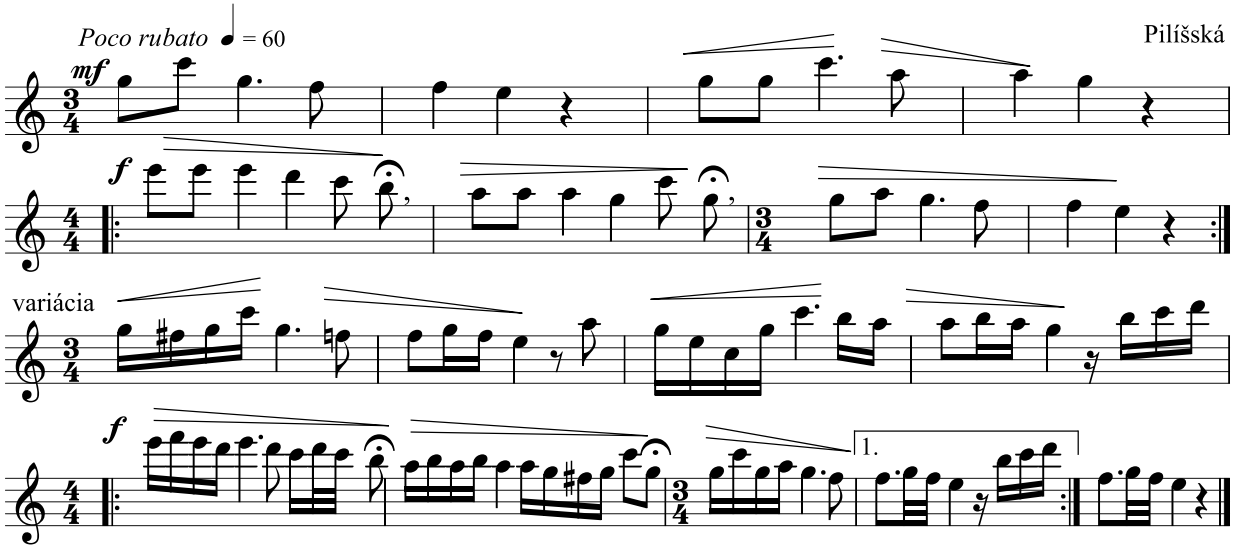

29. Pri studienke stála ♩ =75

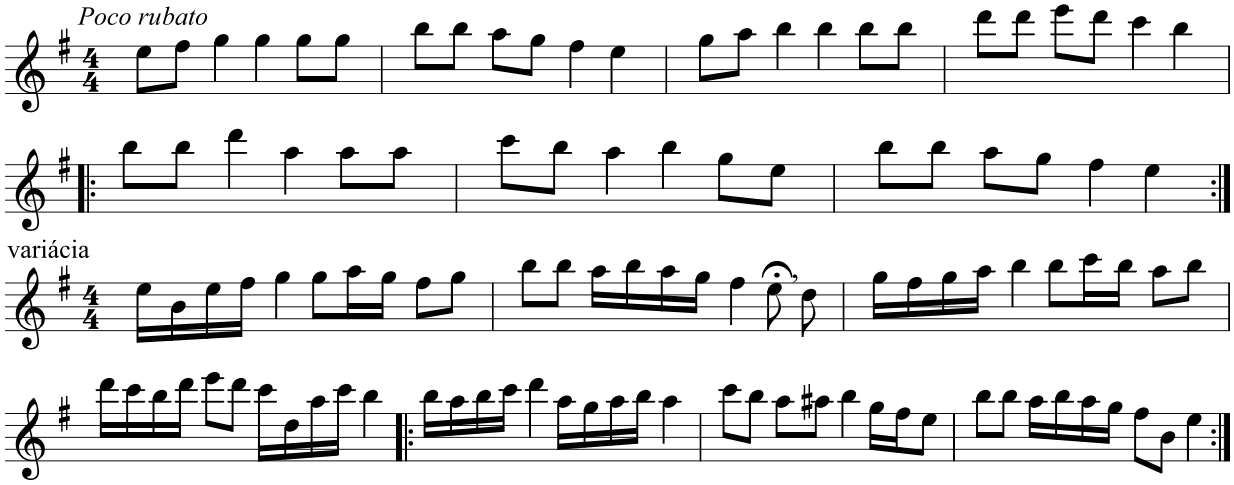

30. Stojí hruška v poli

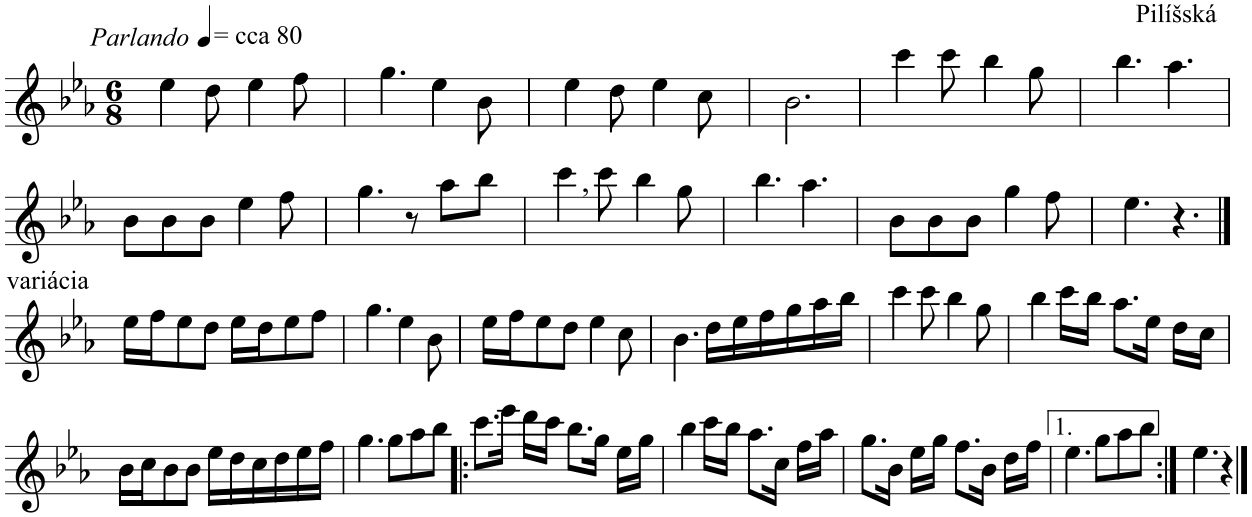

31. Mám ja tragač noví ♩= 100

Pilíšská

Giusto

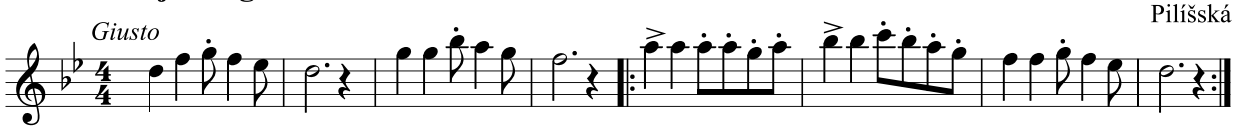

variácia

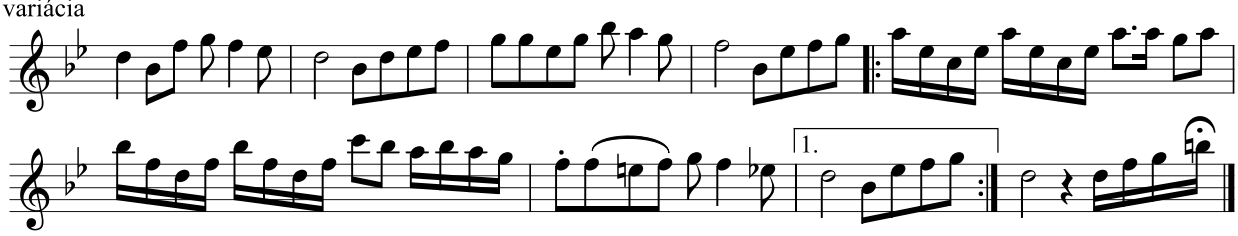

32.Tancovala by som ♩=120

Ľudová

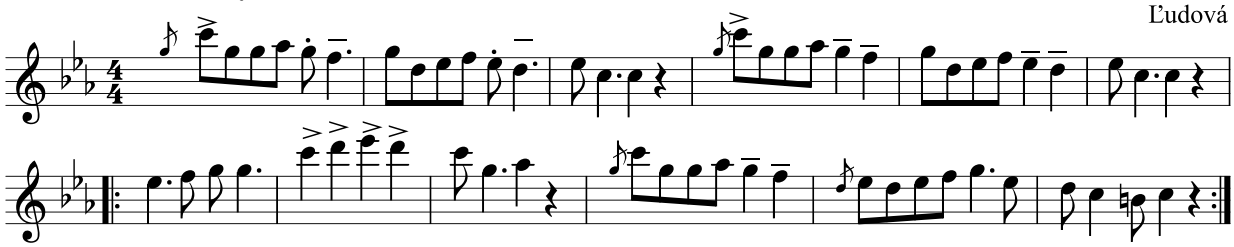

variácia

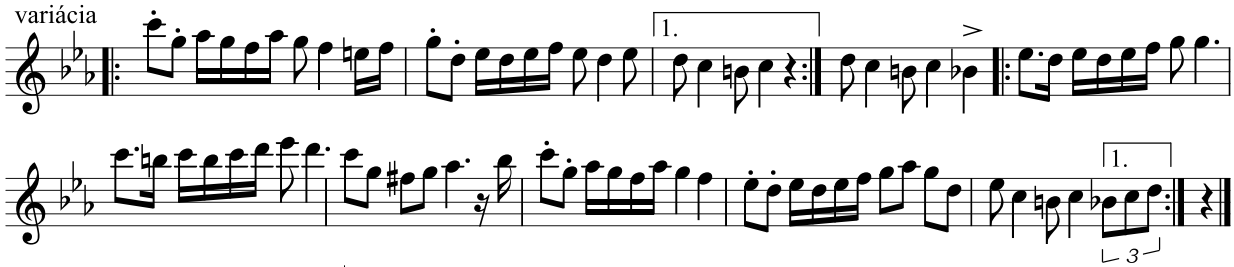

33. Pilíšska kasárňa ♩= 120

Pilíšská

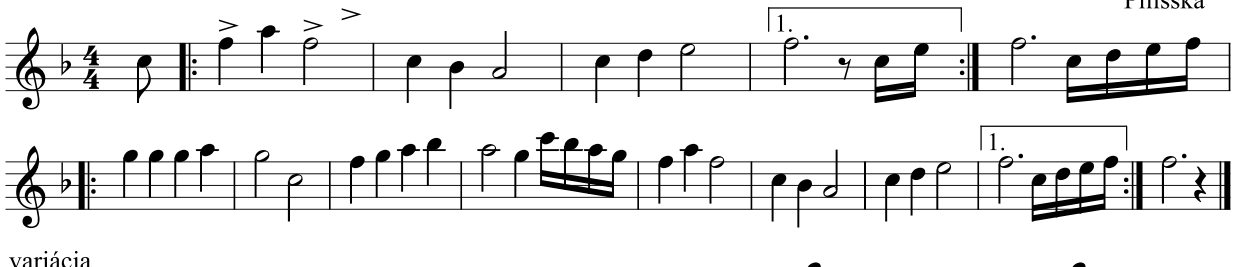

variácia

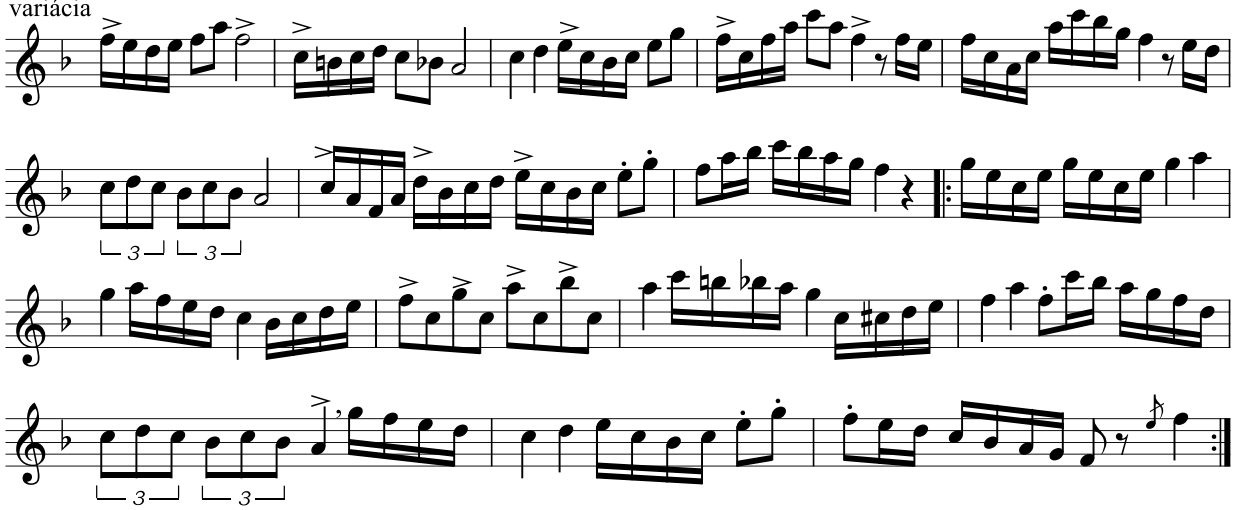

Slovenské ľudové piesne upravené pre mandolíu

1. Slováci, Slováci

Moderato

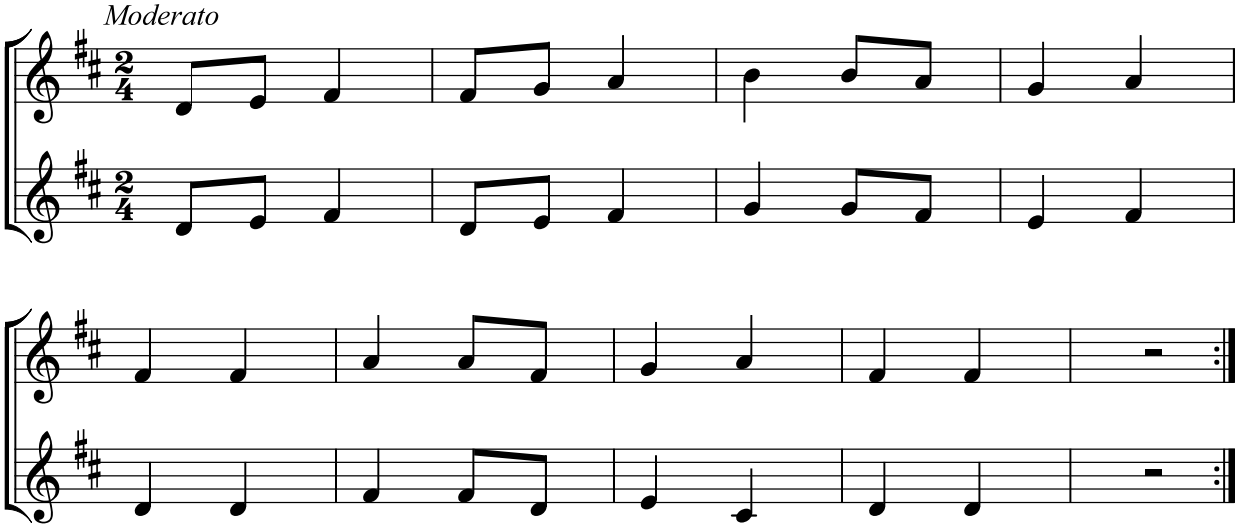

2. Okolo Šopronu voda tečie

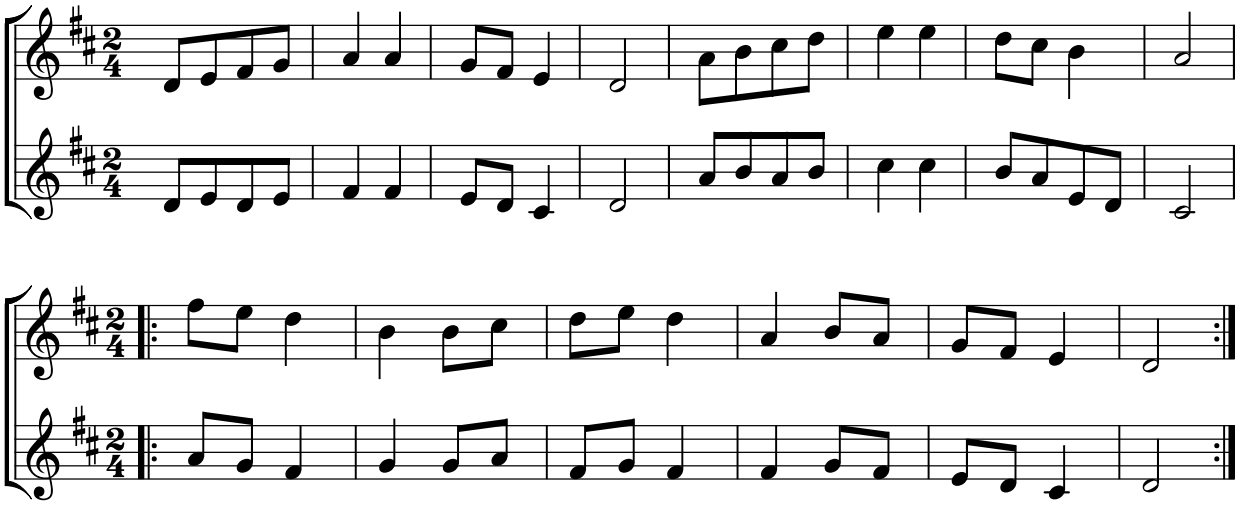

3. Čierne očká chojte spať

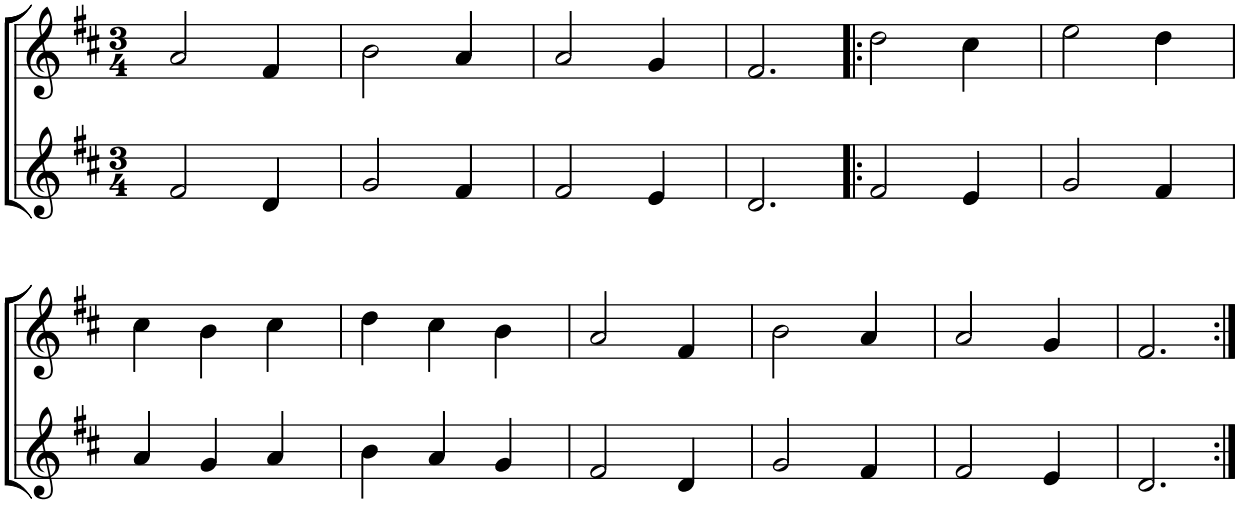

4. Mamička ♩ = 60

Moderato

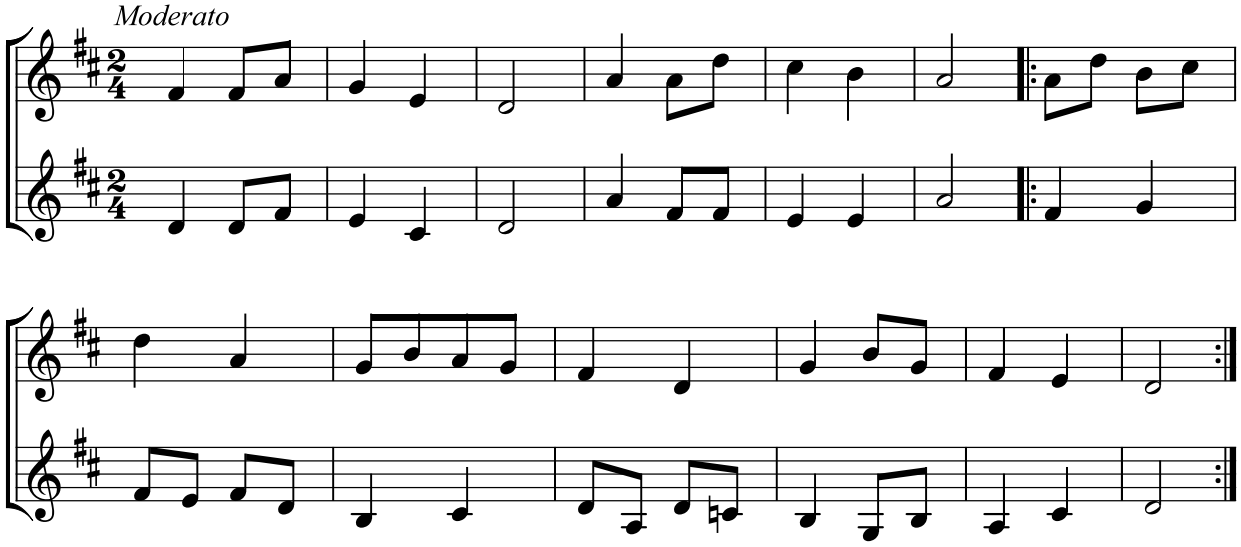

5. Kačička divoká ♩ = 80

Andante

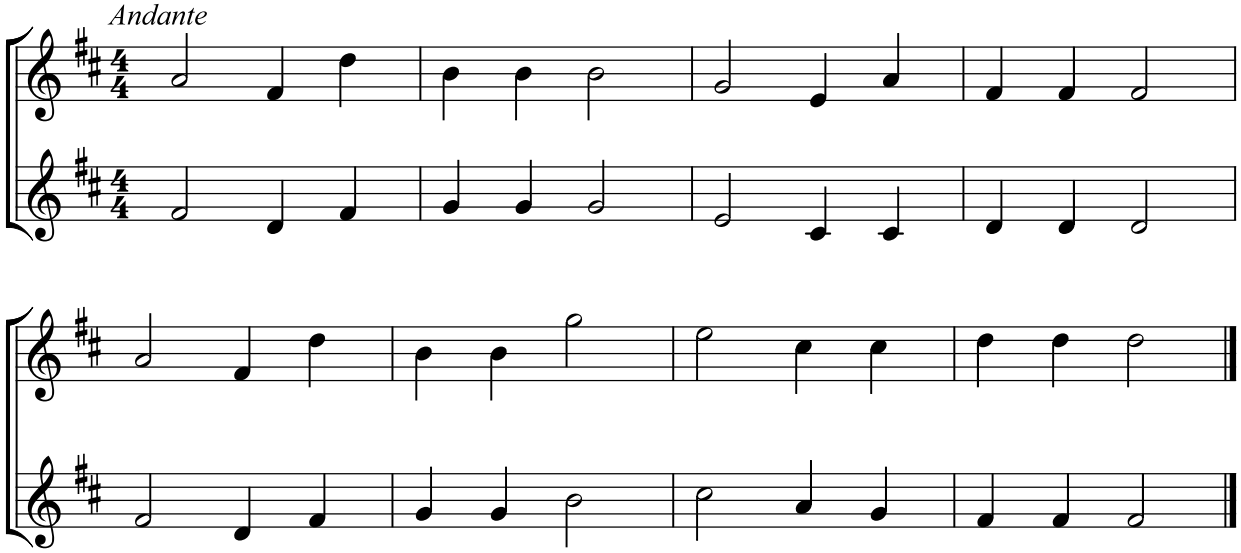

6. Rád t'a vidím

Allegro

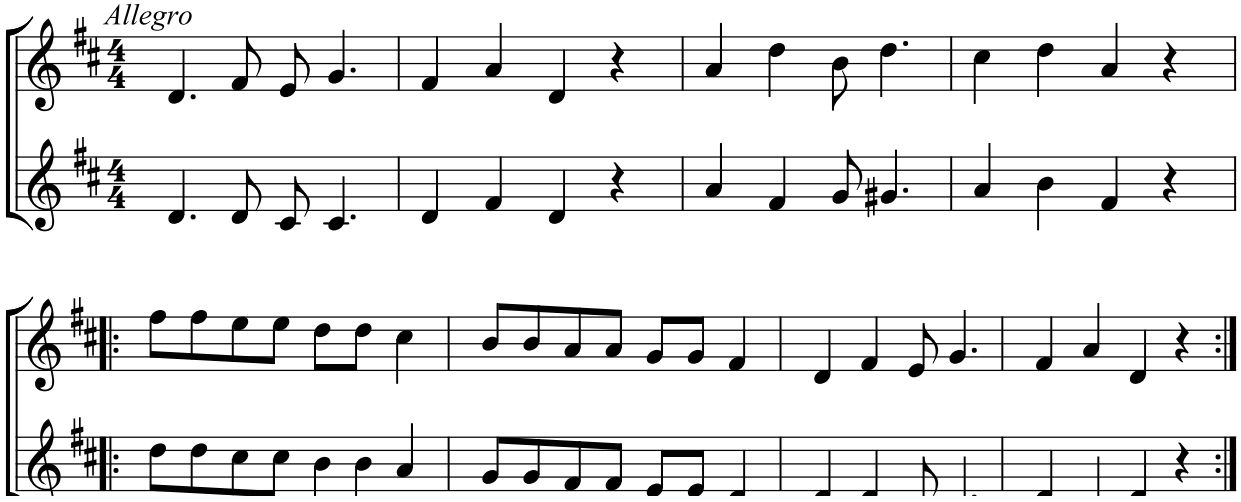

7. Za starú Breclavu

Moravská l'.

Parlando ,rubato

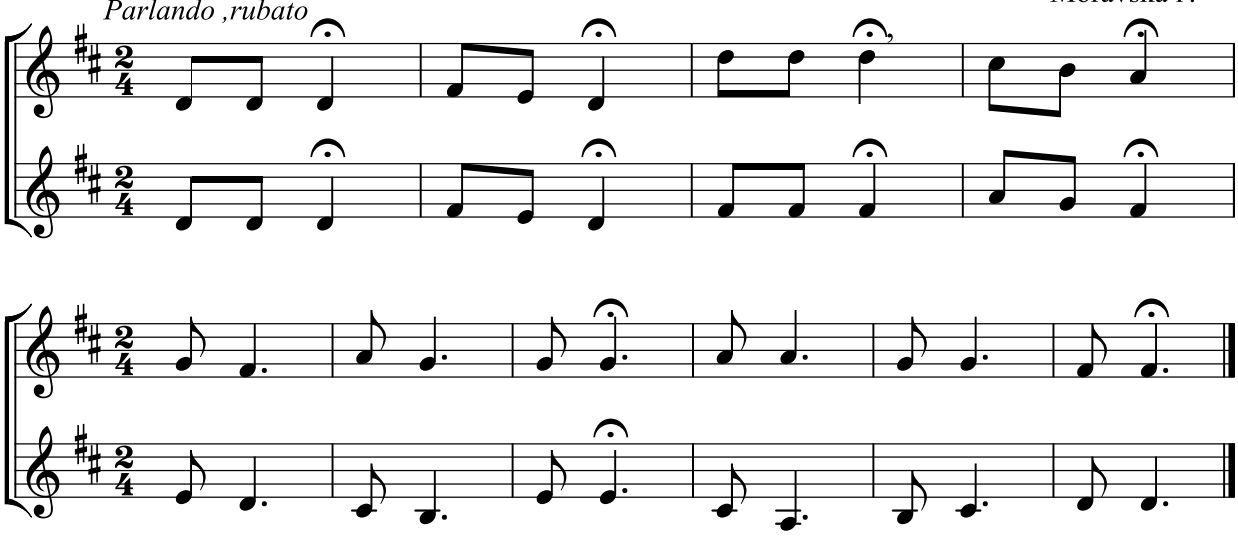

8. Pred naším okienkom

Moderato

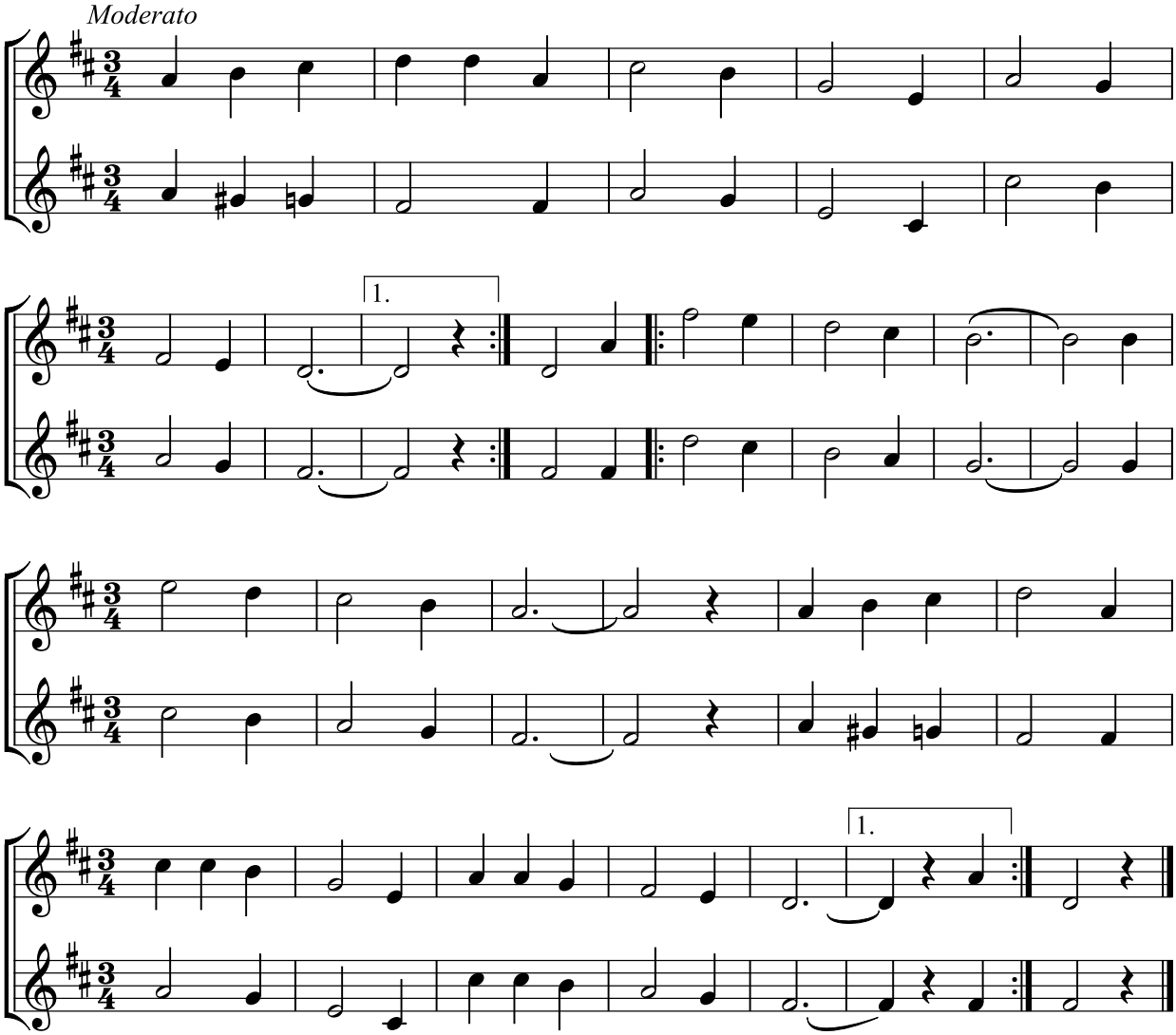

9. V Novej Belej

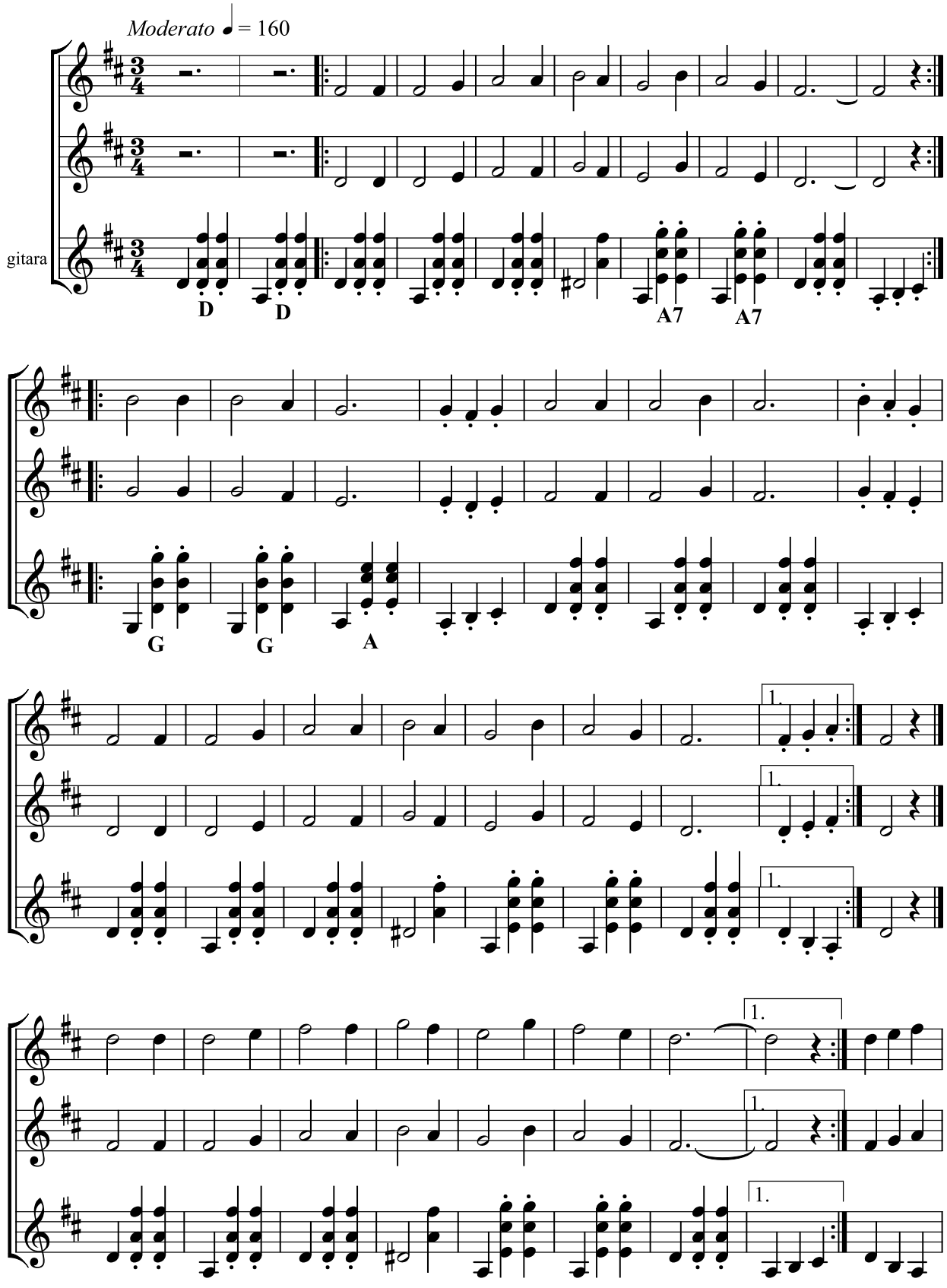

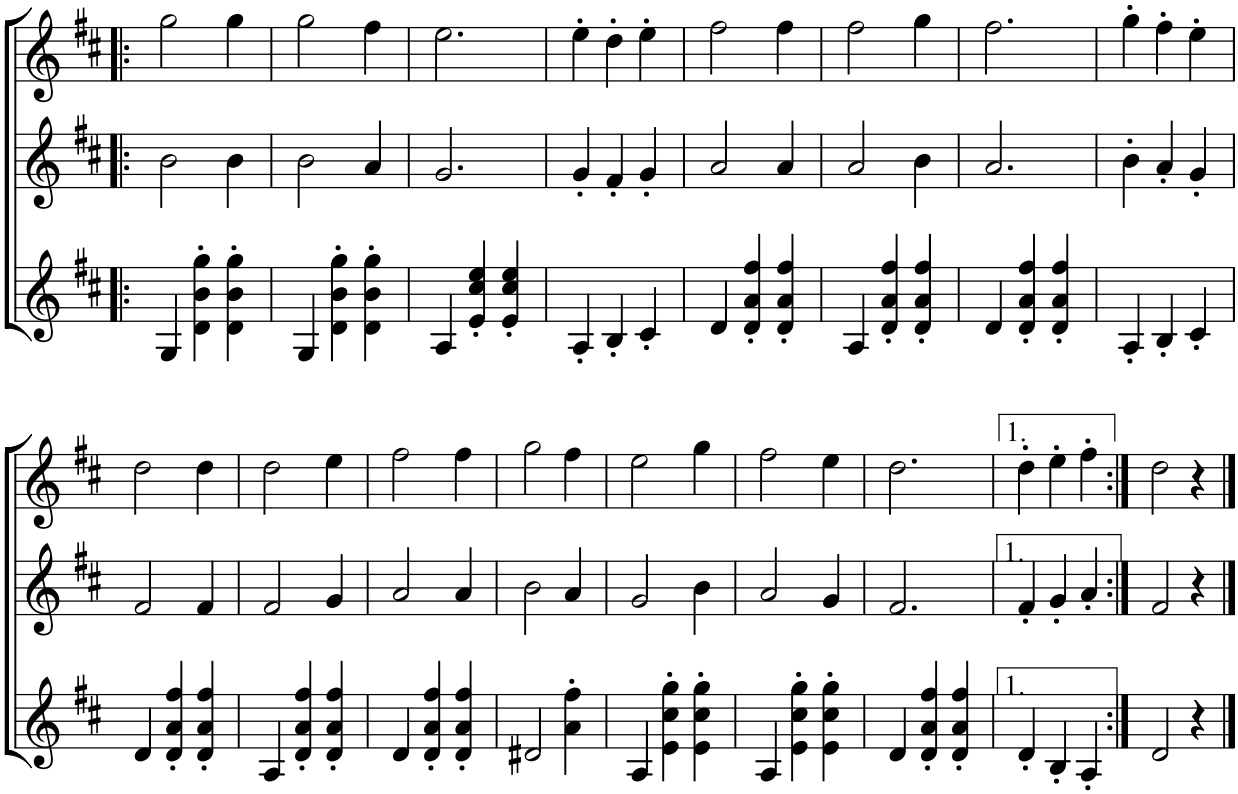

10. Vyrástla lipka

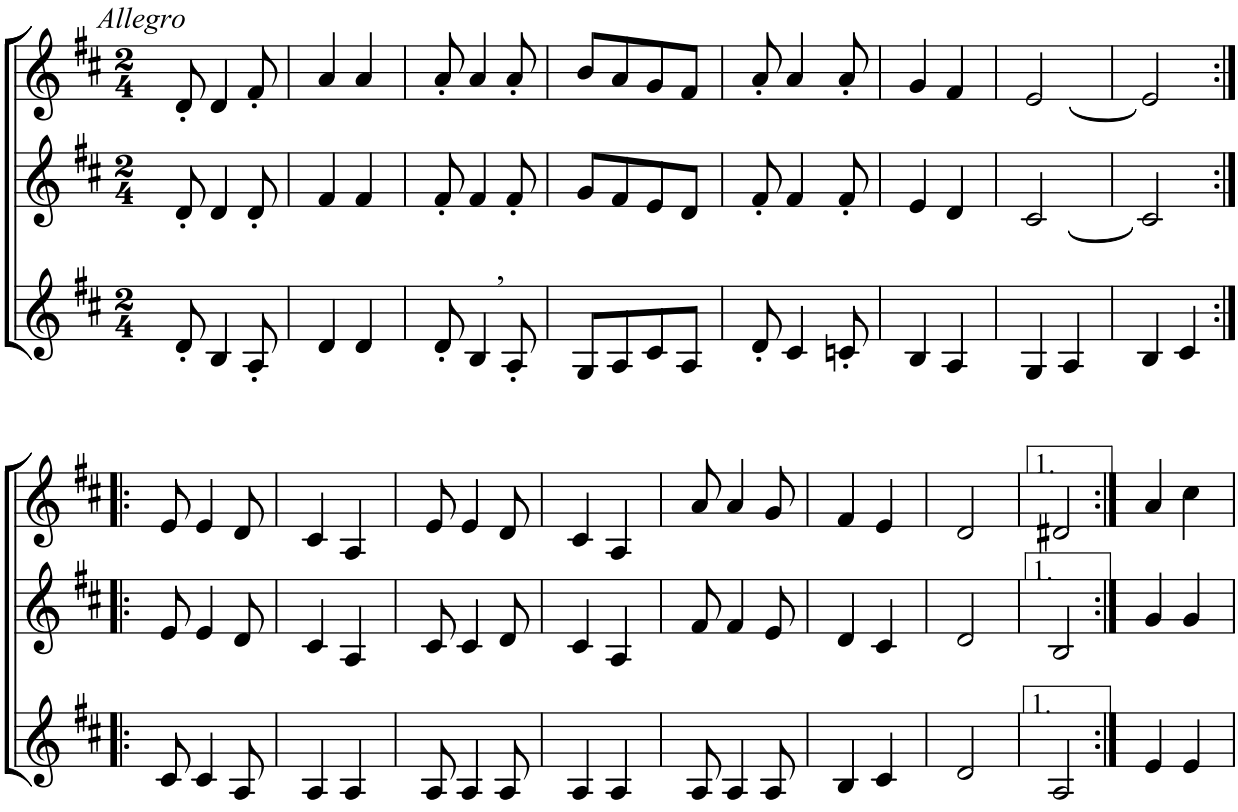

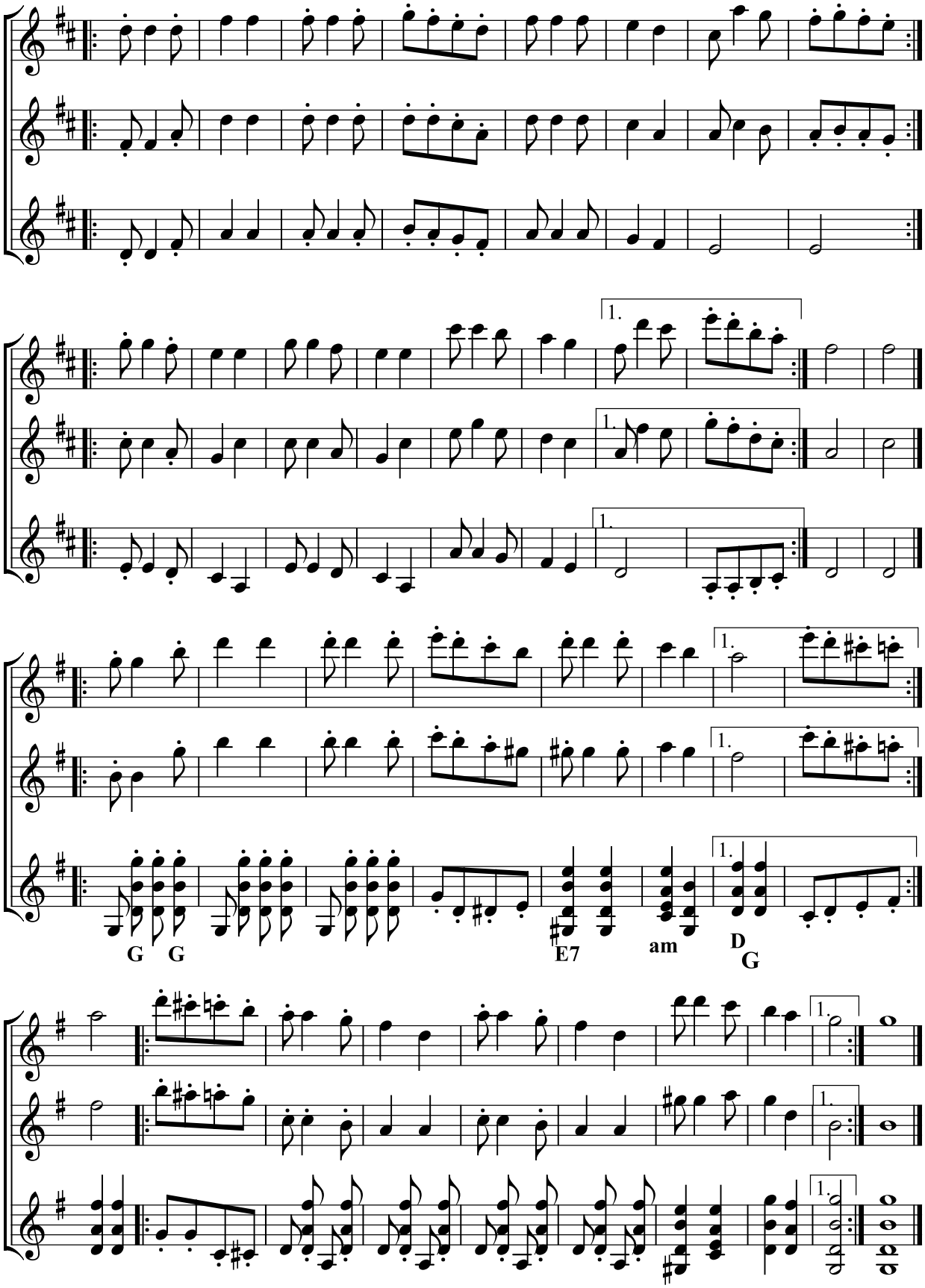
1.
G
G
E7
am
D
G

11. Okolo Šopronu voda ťečie

/ 1. pre 4 mandolíny /
/ 2. 3 mandolíny + gitara /
/ 3. 3 mandolíny + T benjo, atd'./

Tempo qiusto

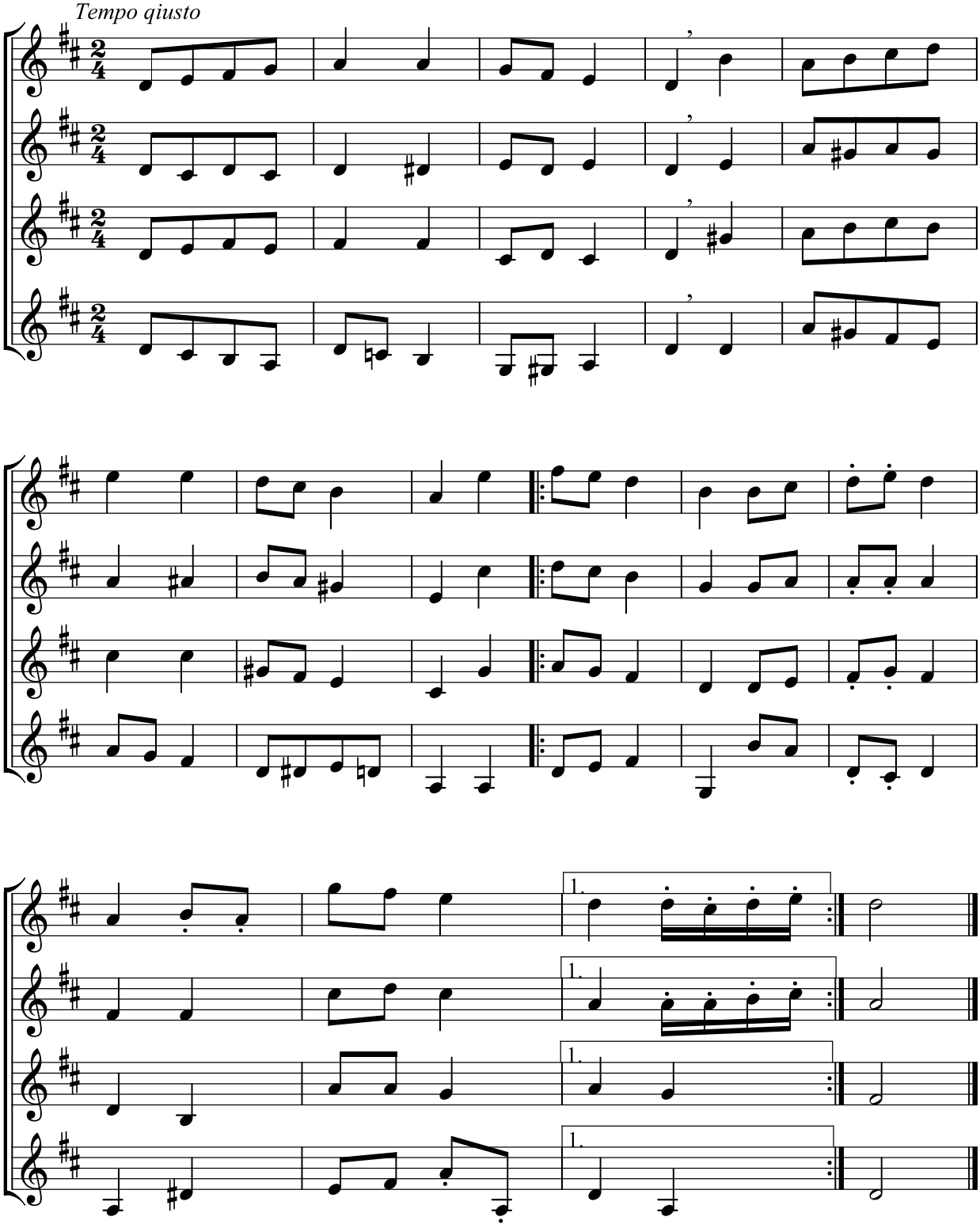

12. Prší, prší

-4 mandolíny
-3 mandolíny+ gitara
-2 mandolíny+ benjo+gitara atd'.

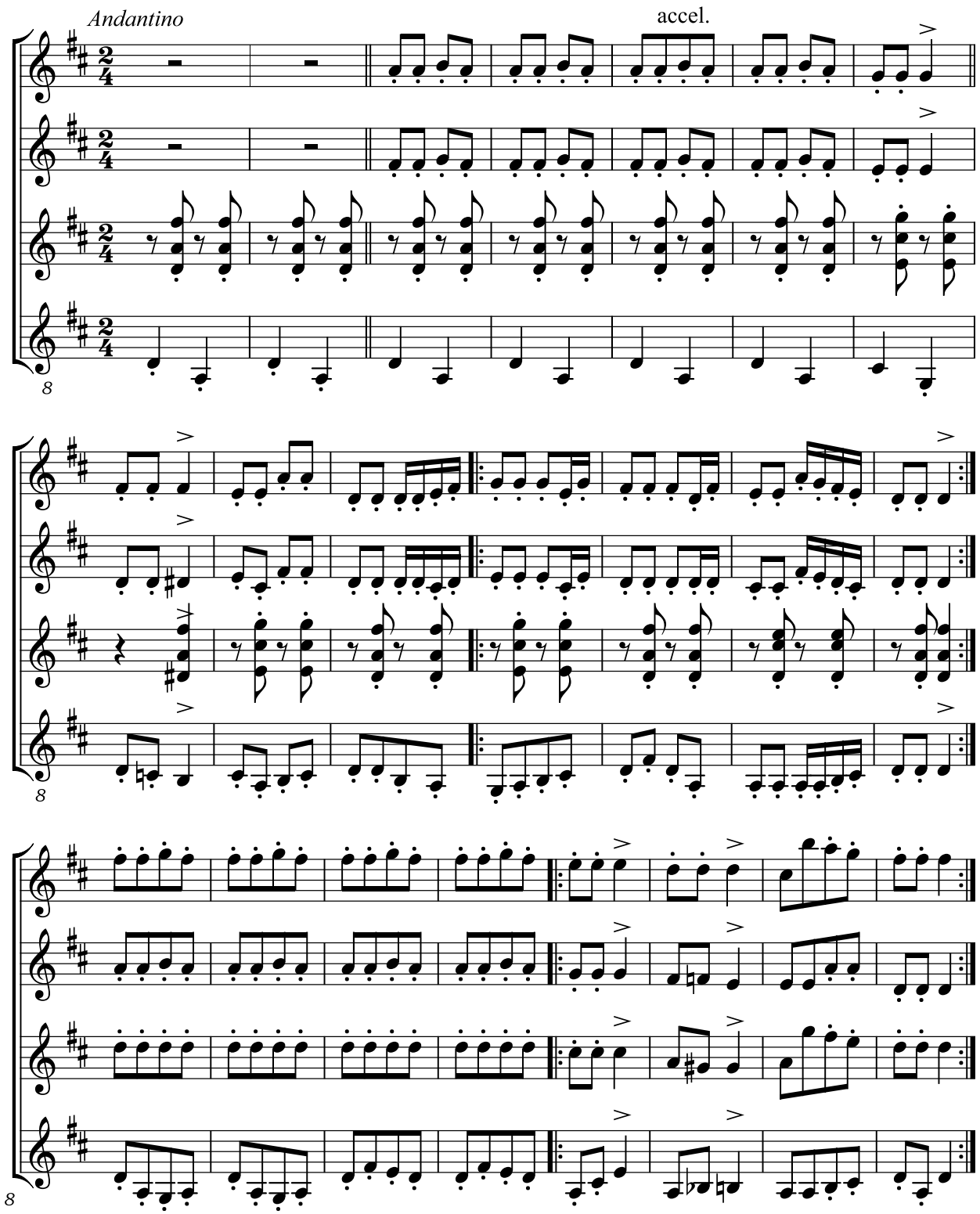

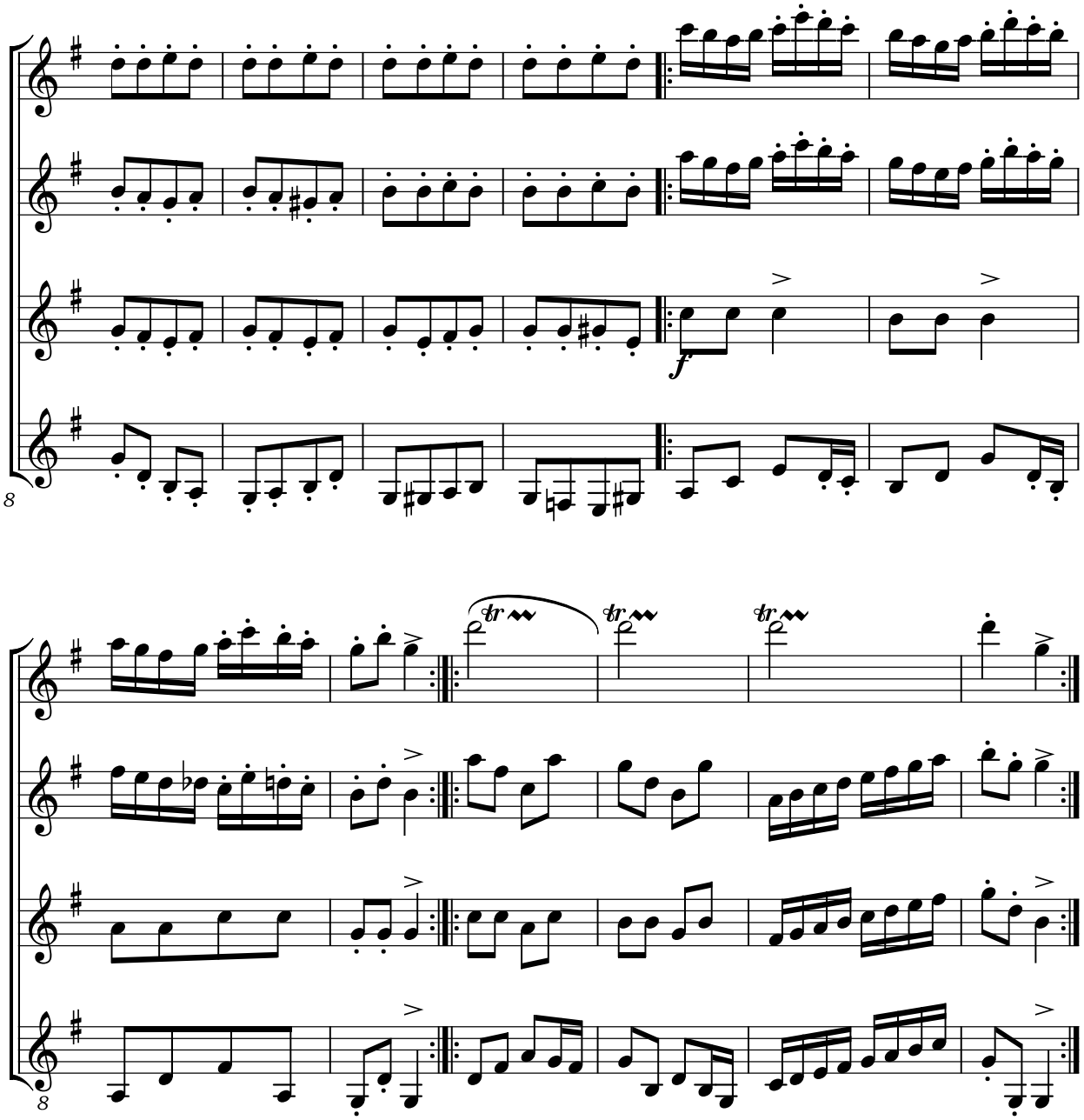
8
f
tr
tr
tr
8

13. Cez Pitvaroš tečie voda studená

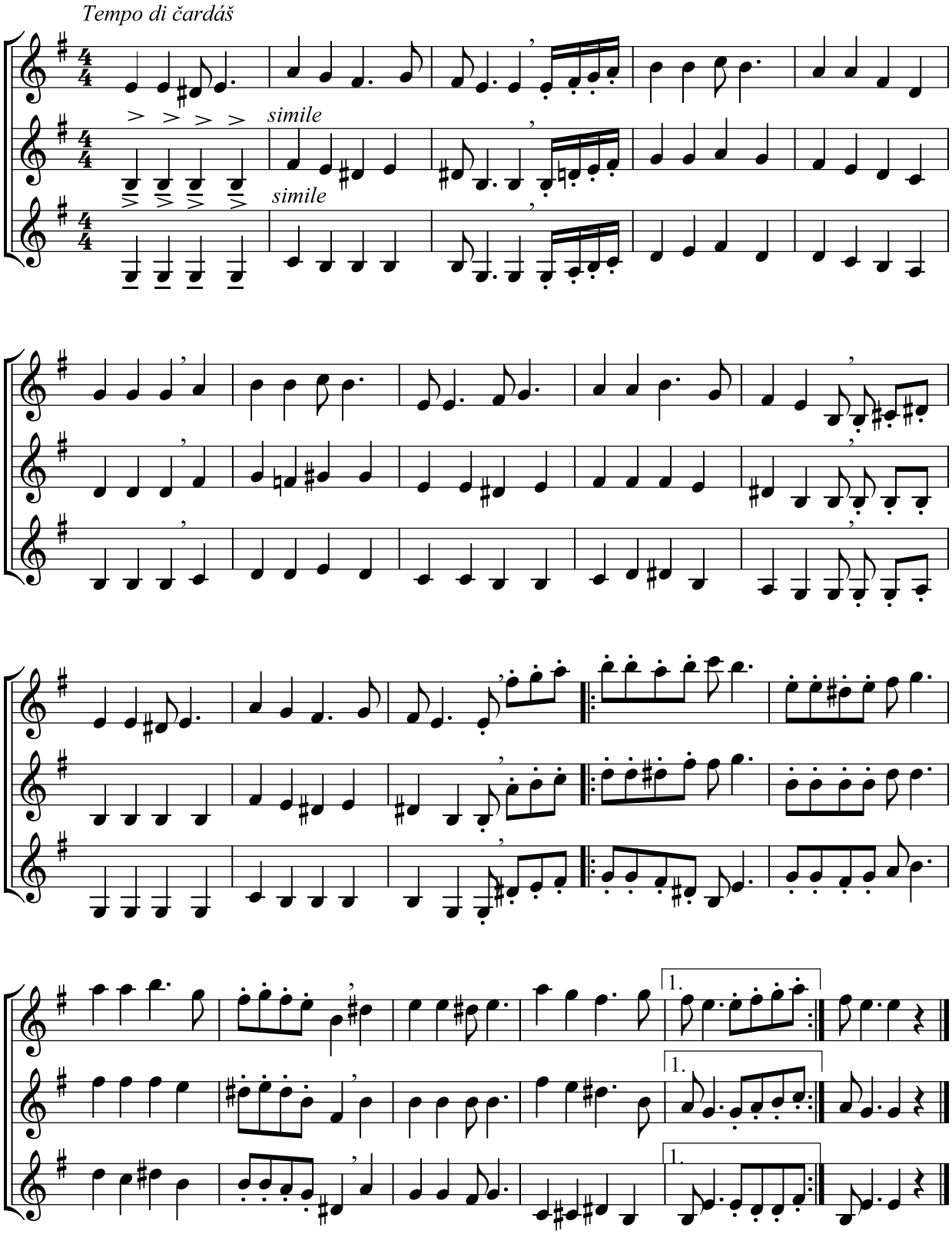

14. Tancuj, tancuj, vykrúcaj

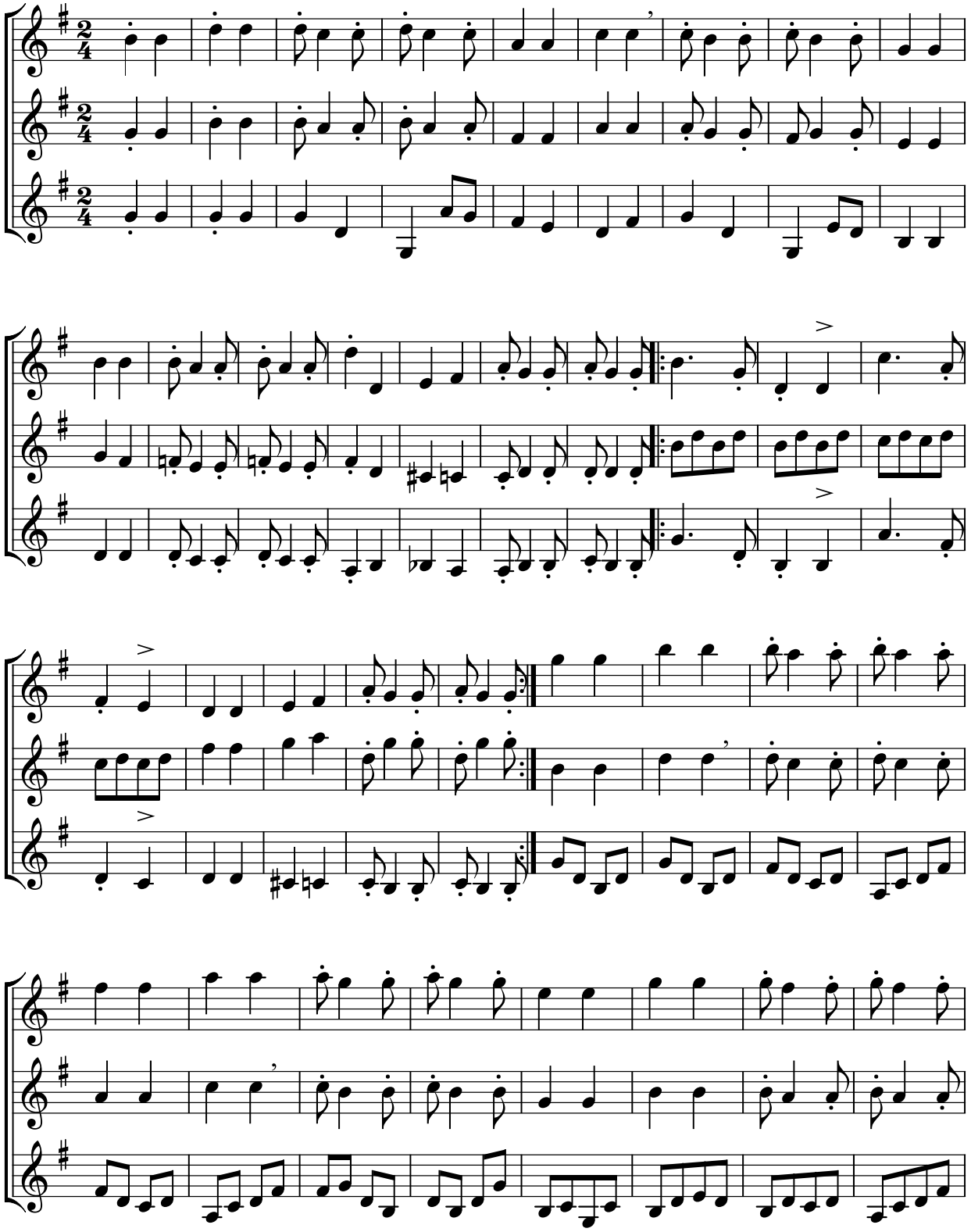

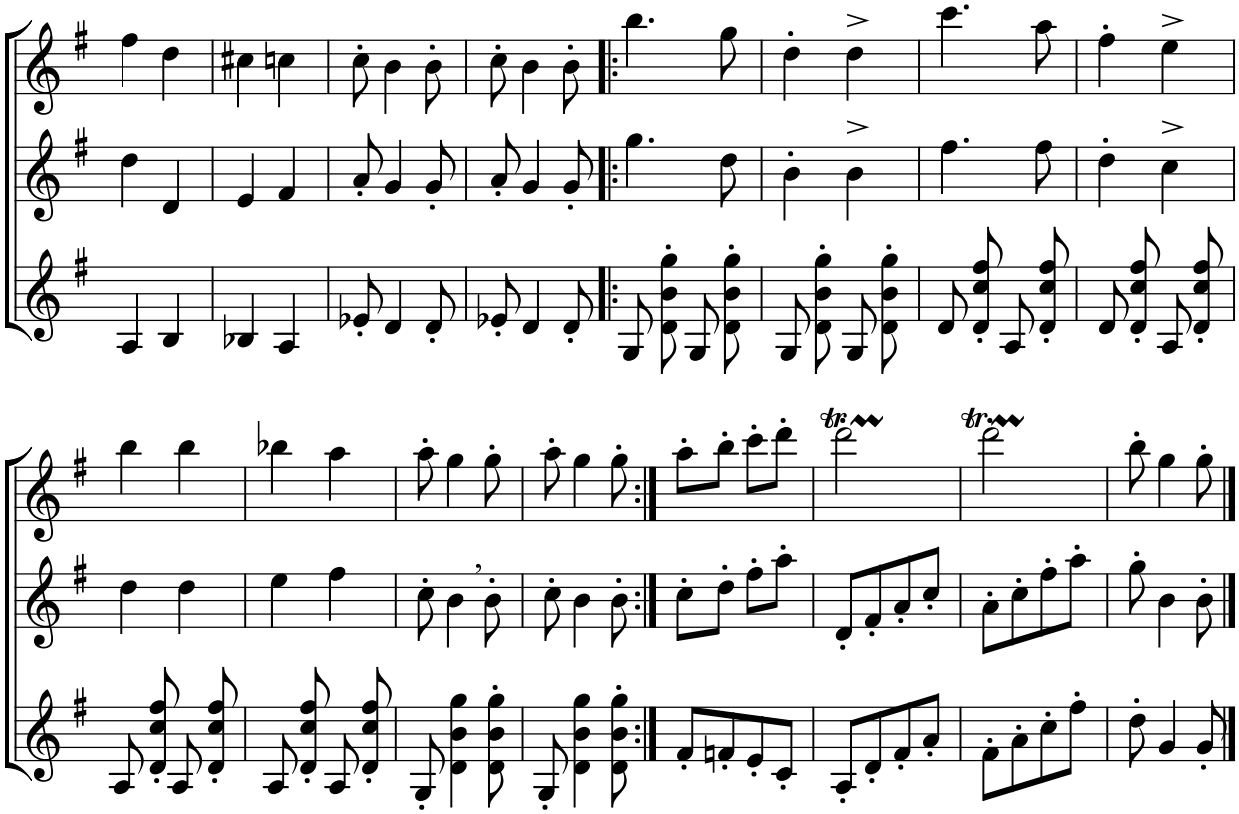

15. Sadla muška na konárik ♩ = 70

Pomalý verbunk

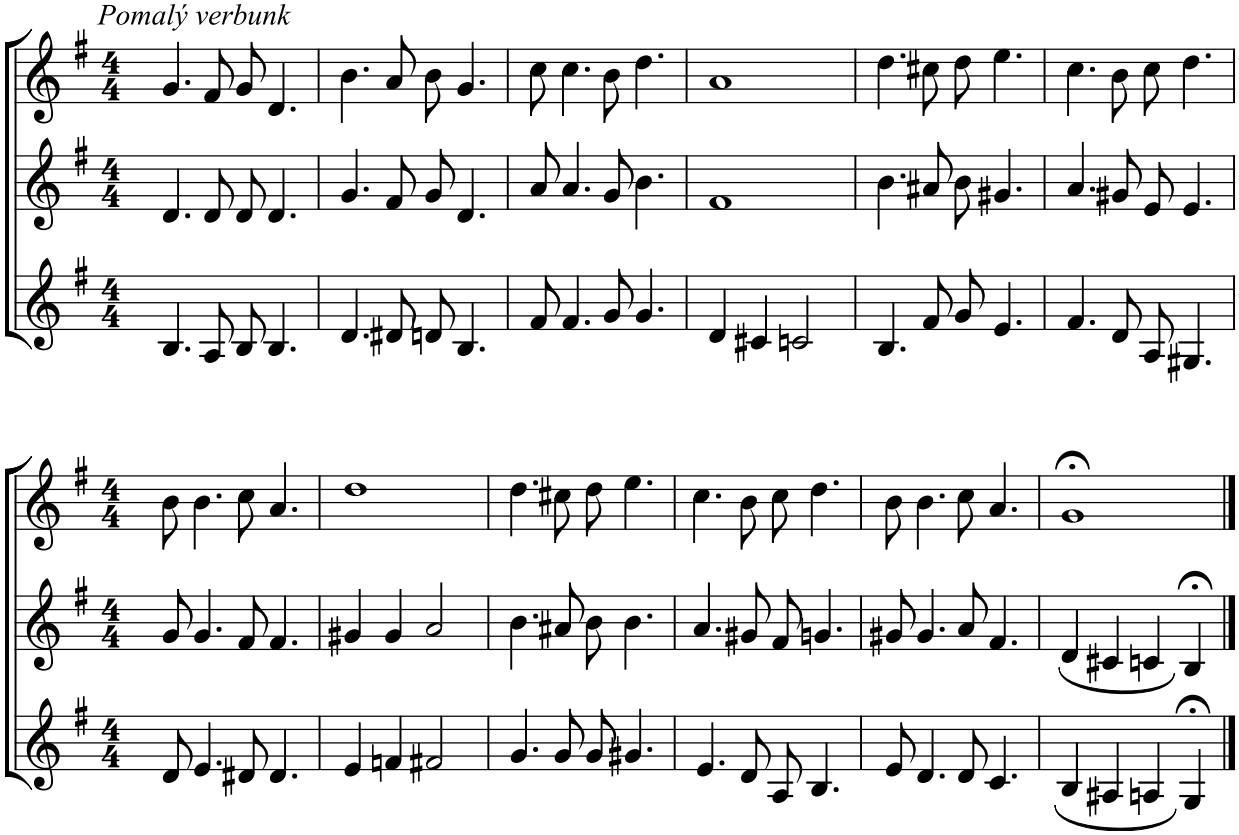

16. Lastovienka malá

Parlando,Rubato

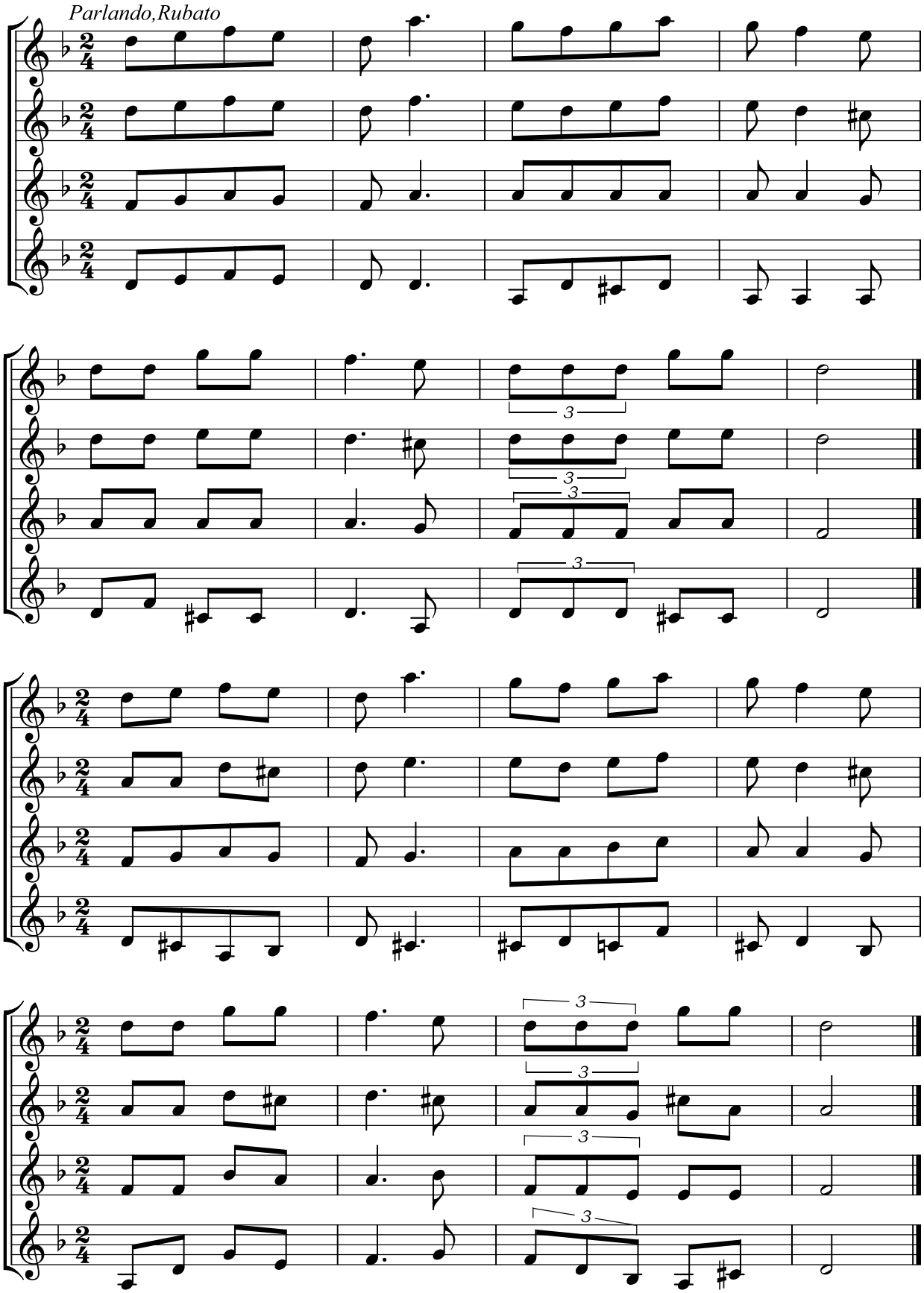

17. Duša moja, poťešeňia

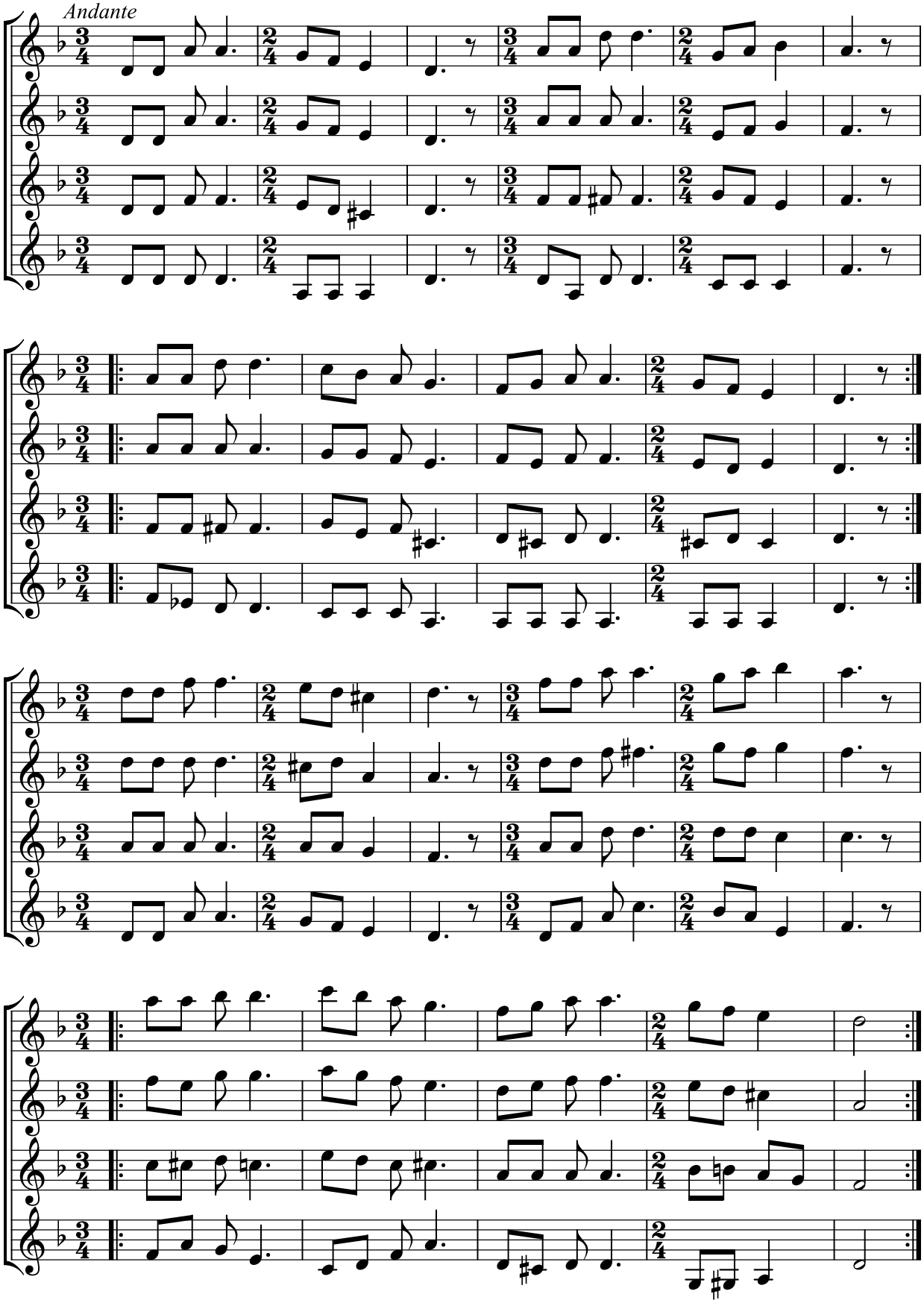

18. Šej, dobrí večer

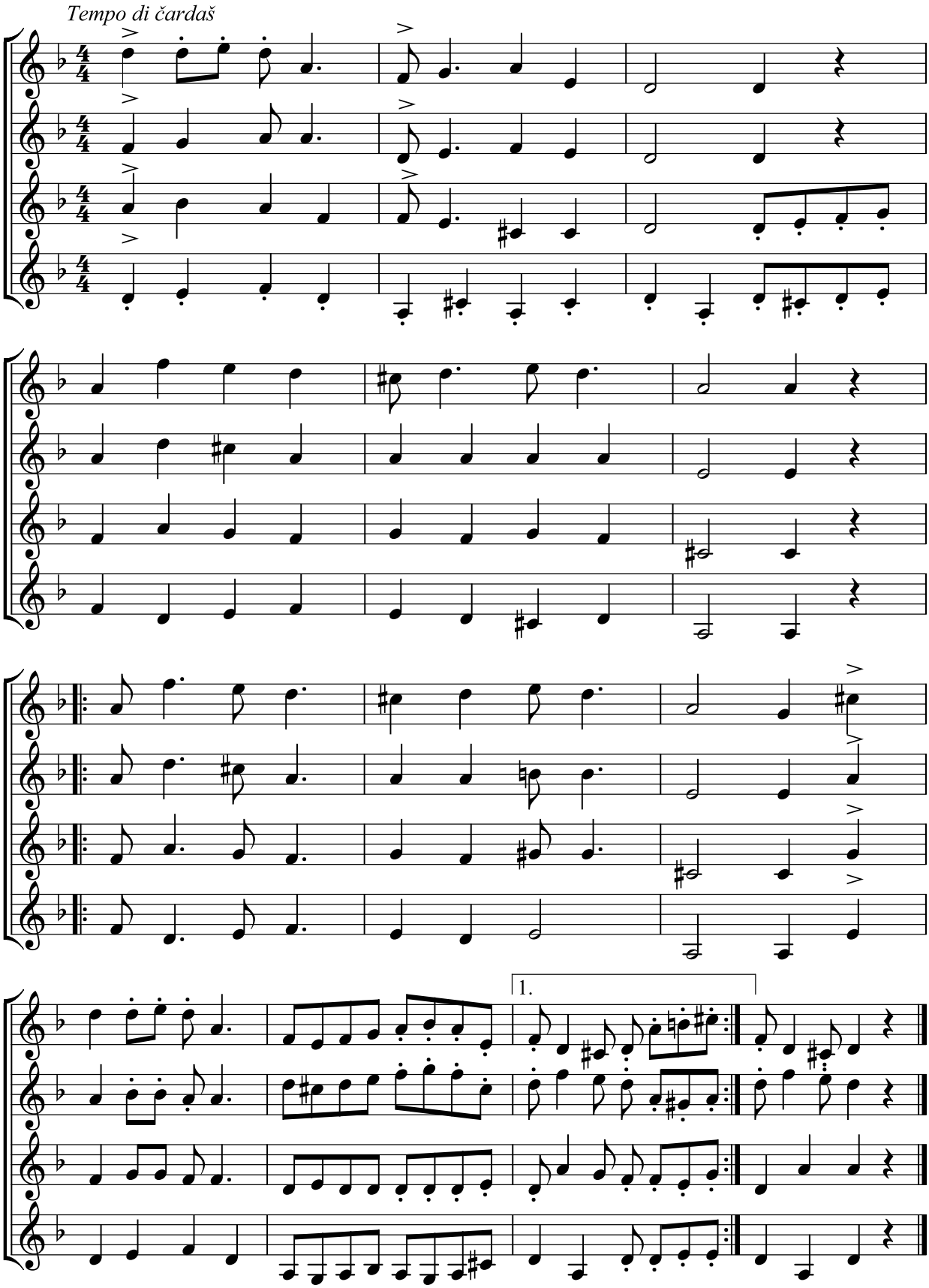

19. Ešte si ja pohár vína...

Tempo giusto

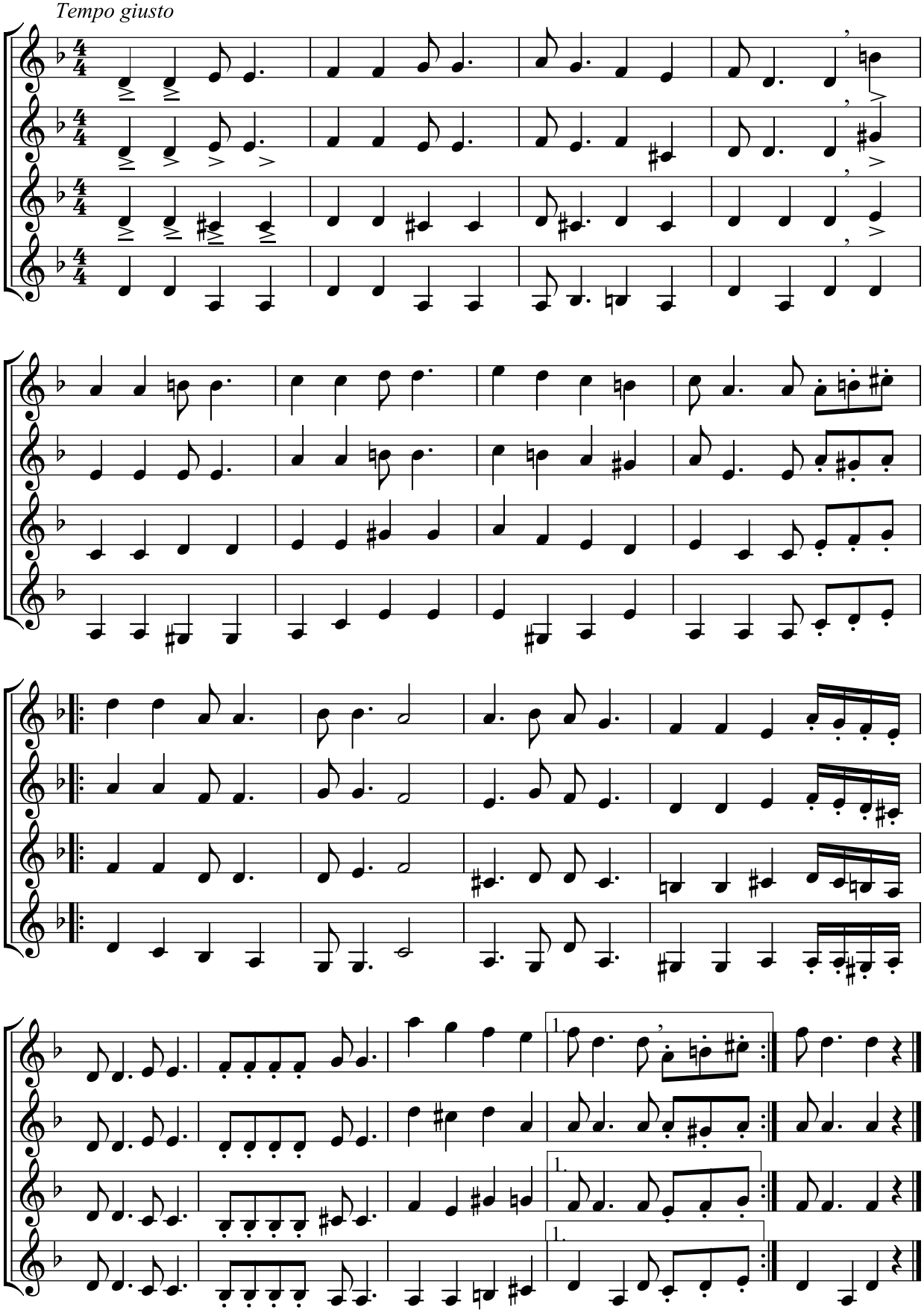

20. Ver sa pekní tí Alberťaňia

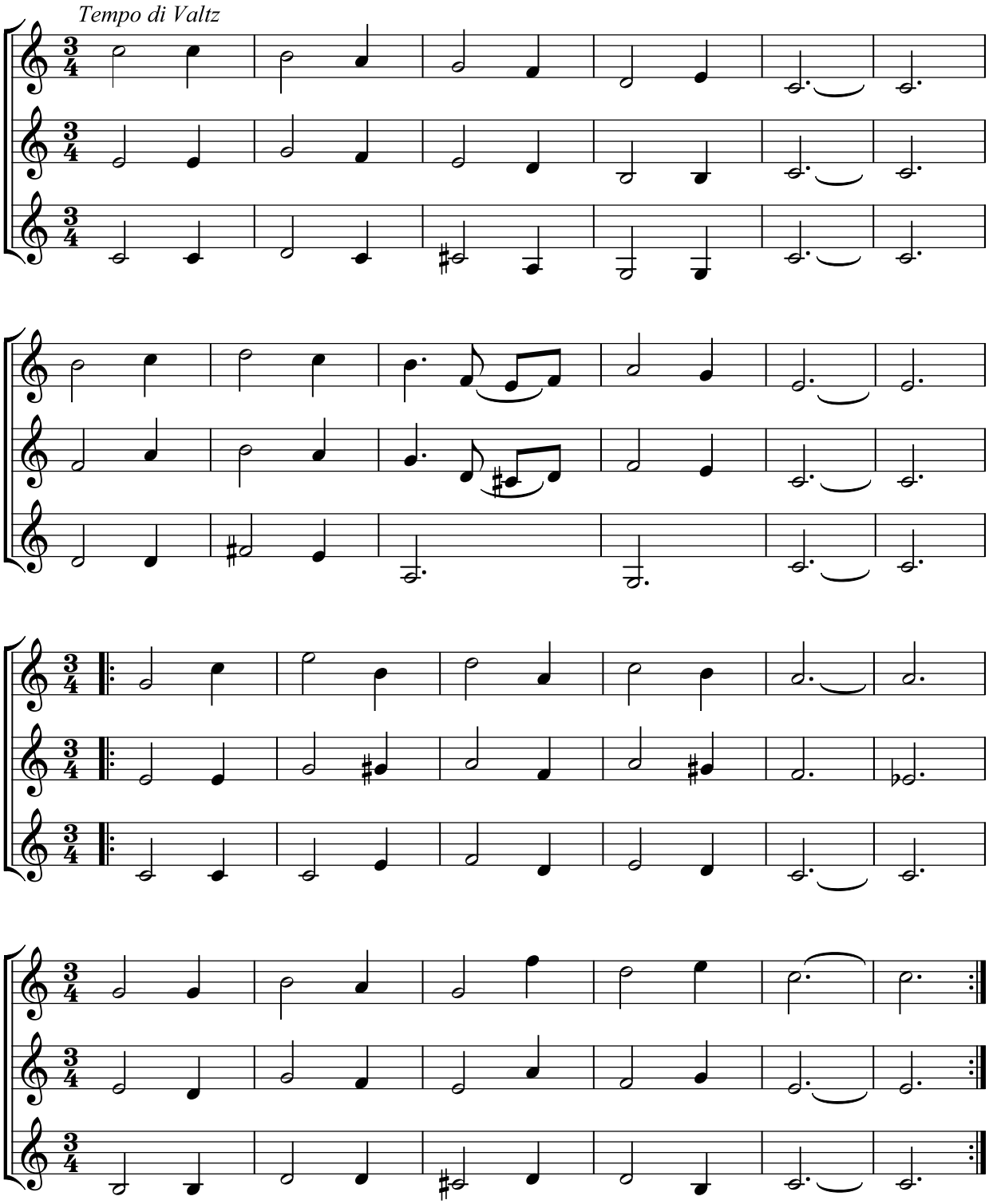

21. Ňinto takvo peknvo ďiovča

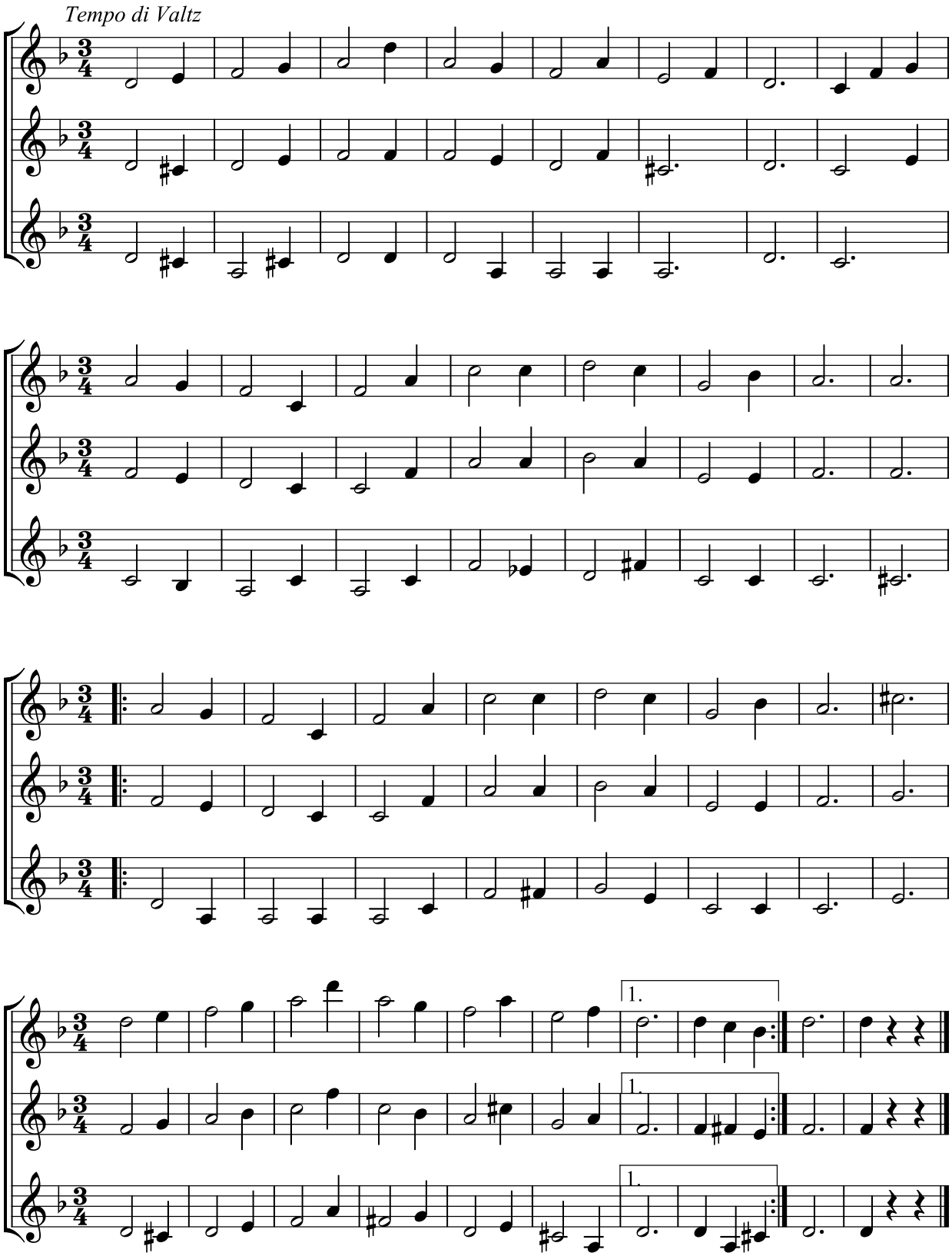

22. V záhradočke

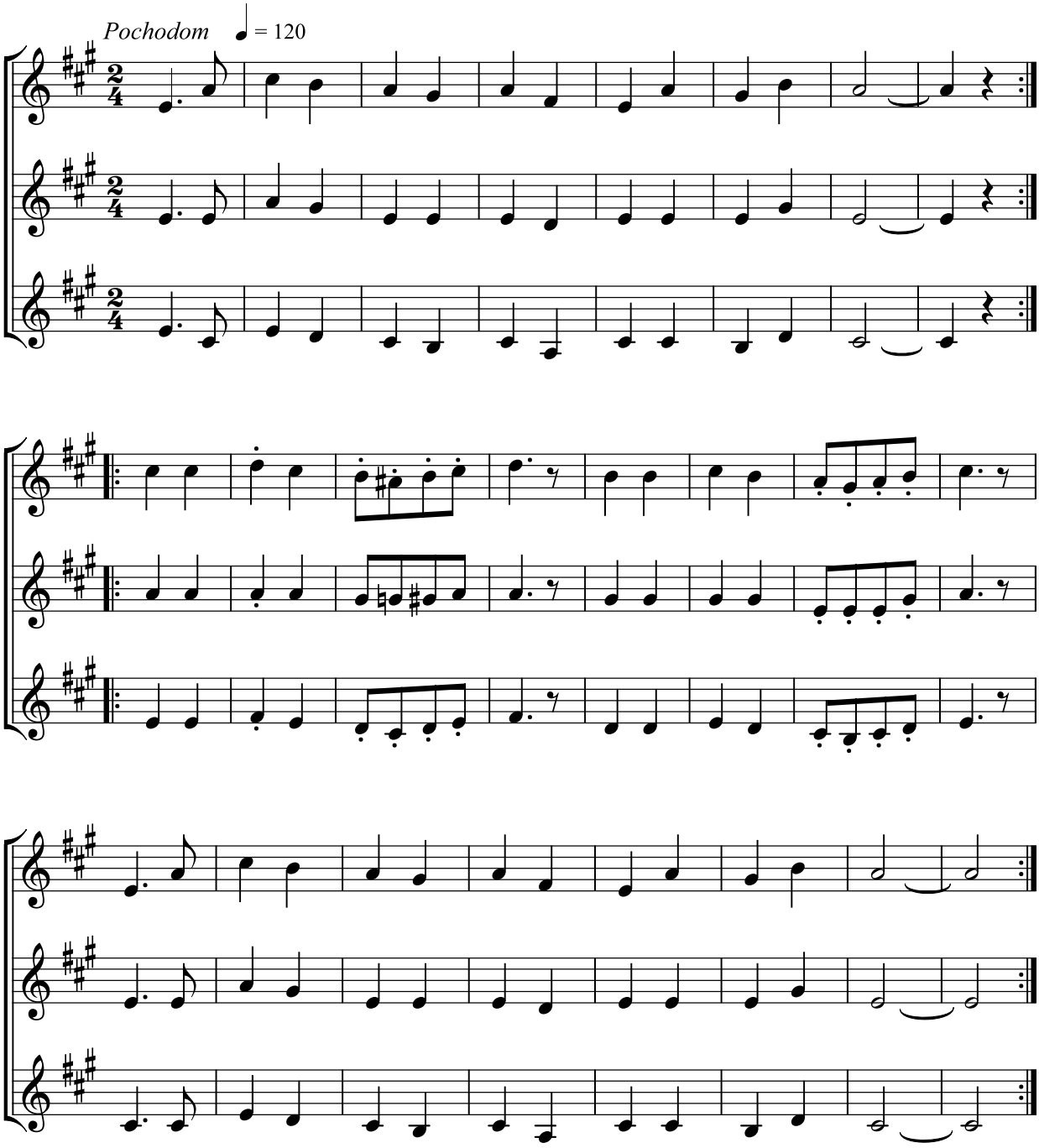

/ Pre dve mandolíny sa hrá 1.a 3. hlas /

Obsah

Hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre flautu

1. Tečie voda po Maruši *5*
2. Aňička, dušička, gďe si bola *5*
3. Ňinto takvo peknvo ďiovča 6
4. Prší, prší *7*
5. Roztrhol sa oblak *7*
6. Zahučali hory *7*
7. Krásna pasáčka *8*
8. Prší dážďik len sa leje *8*
9. Zakukala kukulienka *8*
10. Ver, sa pekní tí Alberťaňia *9*
11. V záhradočke pod okienkom *10*
12. Gďe si bola *10*
13. Gďeže iďeš Helenko? *10*
14. Čo si taká smutná, Aňička? *11*
15. Aňička Mlynárová *11*
16. Šej, dobrí večer *11*
17. Lastovienka malá *12*
18. Jaňíčko, Janko *12*
19. Majerán, majerán *13*
20. Už kohúti spievaju *13*
21. Neožeňím sa ja v jeseňi *13*
22. Ej, štrngali, brngali *14*
23. Červené jabĺčko *14*
24. Milovala som ja *15*
25. Ňepi Jano, ňepi vodu *15*
26. Jednej dcéri mamka *15*
27. Ešte som sa neoženil *16*
28. Zahučali hory *16*
29. Pri studenke stála *17*
30. Stóji hruška v poli *17*
31. Mám ja tragač noví *18*
32. Tancovala by som *18*
33. Pilíšska kasárňa *18*

Hudobné spracovanie slovenských ľudových piesní pre mandolínu, gitaru a benjo

1.	Slováci, Slováci	dvojhlas	*19*
2.	Okolo Šopronu voda tečie	dvojhlas	*19*
3.	Čierne očká chojte spať	dvojhlas	*19*
4.	Mamička	dvojhlas	*20*
5.	Kačička ďivoká	dvojhlas	*20*
6.	Rád ťa vidím	dvojhlas	*20*
7.	Za starú Břeclavu	dvojhlas	*21*
8.	Pred našim okienkom	dvojhlas	*21*
9.	V Novej Belej	trojhlas	*22*
10.	Vyrástla lipka	trojhlas	*23*
11.	Okolo Šopronu	štvorhlas	*25*
12.	Prší, prší	štvorhlas	*26*
13.	Cez Pitvaroš ťečie voda	trojhlas	*28*
14.	Tancuj, tancuj, vykrúcaj	trojhlas	*29*
15.	Sadla muška na konárik	trojhlas	*30*
16.	Lastovienka malá	štvorhlas	*31*
17.	Duša moja poťešeňia	štvorhlas	*32*
18.	Šej, dobrí večer	štvorhlas	*33*
19.	Ešte si ja pohár vína	štvorhlas	*34*
20.	Ver, sa pekní tí Alberťaňia	trojhlas	*35*
21.	Ňinto takvo peknvo ďiovča	trojhlas	*36*
22.	V záhradočke	trojhlas	*37*

Použitá literatúra

Bartók Béla: *Slovenské ľudové piesne, Bratislava,* 1970

Brna, PaedDr. Miroslav: *Žiaľ, žiaľ, žiaľ mi je, Slovenský Komlóš*, 2001

Krupa, Ondrej: *Spevy našich Slovákov, Békéscsaba,* 2006

Očovská, Ildiko: *Čabianský spevník, Békešská Čaba,* 1993

Papuček, Gregor: *Zahučali hory, Tankönyvkiadó, Budapešť,* 1983

Steiner Béla: *Zbierka slovenských ľudových piesní, Pitvaroš,* 1951

Lastovienka malá II